

LAISVĖS KOVOS METAI

DARBININKAS

LIII NR. 41

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 7, 1968

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Amerika sujaudinta dėl sen. R. Kennedy nužudymo

Šūviai senatorių kliudė Los Angeles birželio 5 d. 3:15 v. ryto. Mirė, sąmonės neatgavęs, birželio 6 d. 4:44 v. ryto. Penktadienį pagerbiamas Patriko katedroje New Yorke. Šeštadienį laidojamas Arlingtono kapuose Washingtone šalia brolio JFK

Gailėsčio ir gėdos jausmas

Šūviai į senatorių Robert Kennedy, kandidatą į prezidentus, sukėlė tarp visų amerikiečių — nesvarbu, kuriai partijai kas savo simpatijas reiškia, kuriai tautinei ar religinei grupei kas priklauso, — didelį gailėsčio senatoriui ir visai jo šeimai.

Sukėlė ir gėdos jausmą, kad žudymas politiniais motyvais ima čia virsti epidemija; kėlė nepasitikėjimą tais politikais ir ideologais, kurie Amerikos brangiausias laisvės leido paversti laisve nusikaltėliams. Gyvenimo ironija, kad prezidento LBJ projektui suvaržyti gink-

lų pardavinėjimą senatorius R. Kennedy buvo priešingas.

Sios nelaimės įtakoje auga įsitikinimas, kad ginklų suvaržymo nepakanka. Grįžta pagarbą senojo Mozės išminčiai, kurio įstatymuose už gyvybę reikalaujama atsakyti gyvybe. Tik tas kelias atgrasina nuo pagundos nusikaltėli. O Amerikos įstatymų leidėjai paleido vadžias vardan "humanizmo" įstatymo laužytojams, užmiršdami humanizmo nusikaltėlių aukom. Rašoma, kad pagal veikiančius įstatymus senatoriaus žudikui gresia nuo 1 iki 14 metų kalėjimo.

Kas tas žudikas

Senatoriaus palydovai tuojau partrenkė žudiką, kuris esą dar suspėjęs suukti: "Aš tai padariau už savo kraštą..." Pasakiau jis tylėjo — nei kas jis, nei kodėl šovęs. Tik iš nuotraukos, pirštų nuospaudų ir jo brolio pareiškimų po trijų valandų Los Angeles majoras paskelbė, kad žudikas vadinasi Sirhan Bishara Sirhan, 24 metų, gimęs Jeruzalėje, jordanietis, atvykęs gyventi į Ameriką 1957, tarnaujęs Los Angeles. Jo bute rastas raštelis, kad senatorius R. Kennedy turi būti nužudytas birželio 5. Tai buvo Izraelio — arabų karo metinės.

Sen. R. Kennedy buvo žinomas Izraelio šalininkas. Dar šeštadienį jis buvo pakartojęs pasisakymus už Izraelį ir karinę paramą jam. D. Lawrence buvo prikišęs spaudoje senatoriui, kad jis esąs "balandis" dėl Vietnamo, bet "vanagas" dėl Izraelio.

Tai politinis žudymas. Lieka neišaiškinta, ar Sirhan Bishara Sirhan keršijo senatoriui sava iniciatyva, ar jam buvo tai padaryti pavesta. Liudininkai betgi teigė, kad jis buvęs šalininkas komunizmo — bet kokio, Maskvos ar Pekingo ar Kubos, nors pats nebuvęs komunistas.

KUR MOZĖ keliavo

Izraelis, turėdamas dabar Sinajaus pusiasalį, sugalvojo ištiesti kelią, kuriuo Mozė vedė žydus iš Egipto vergijos. Tai buvę 13 amžiuje prieš Kr. Buvo teorija, kad iš Egipto Mozė pasuko į pietus pagal Sueso įlanką, paskui į šiaurės rytus pagal dabartinį Elath. Nauja teorija sako, kad kelias turėjo eiti šiaurės puse, pro Viduržemio jūrą. Minima Raudonoji jūra, kuri persiskyrusi žydams, turėjusi būti ne kas kitas kaip Nilo žemupio viena iš šakų.

— Belgrade po studentų riaušių birželio 4 uždraustos visos demonstracijos ir susirinkimai.

A.A. senatorius Robertas F. Kennedy

Senatoriaus Roberto kelias prezidento JFK šešėlyje

Robertas Kennedy gimė 1925 — septintas iš 9 vaikų. Kolegiją baigė 1948 ir buvo korespondentas vidurinių rytų žinyje ir Berlyno tilto operacijoje. Buvo senatoriaus McCarthy patarėjas ir turėjo reikalo su Hoffa suktųjų iškėlimu. Politikon prasiveržė vyresnio brolio John F. Kennedy kovoje dėl Baltųjų Rūmų. Robertas tai kovai vadovavo. Laimėjus, buvo paskirtas vyriausybės nariu — vyr. valstybės gynybų. Buvo įtakingas brolio prezidento patarėjas ir Kubos ir Vietnamo reikalais. Dabar senatoriaus Roberto stengėsi išeiti iš savo brolio šešėlio ir užimti jo vietą. Brojį ta vieta vedė į mirtį Dallas. Ta pati vieta atvedė į mirtį ir Robertą Los Angeles po nepilnų 5 metų nuo brolio mirties.

Paliko žmona Ethel su 10 atžalyno ir vienuoliku laukiamu.

prezidentus laikų. Bet prieš dabartinius rinkimus Robertas susivyravo: susilaikė nuo savo kandidatūros, pažadėjo remti LBJ. Tada nuo jo nusisuko jo rėmėjai "Americans for Democratic Action" ir pasirinko kitą — sen. McCarthy. Kai matė, kad McCarthy nepraeisi, dalis jų nusisuko į Humphrey, o ir spaudoje nevenė vadinti senatorių Robertą oportunistu, garbėroška, nesiskaitančiu su priemonėmis. Tik šia katastrofa apie jį prabilo vėl priešingai.

Sen. Robertas šiuose rinkimuose stengėsi išeiti iš savo brolio šešėlio ir užimti jo vietą. Brojį ta vieta vedė į mirtį Dallas. Ta pati vieta atvedė į mirtį ir Robertą Los Angeles po nepilnų 5 metų nuo brolio mirties.

Paliko žmona Ethel su 10 atžalyno ir vienuoliku laukiamu.

Amerika esanti ligota bendruomenė?

Kas kaltas, kad Amerikos gatvėse ir universitetuose siautėja smurtas — ima svarstyti moralistai

Su Amerika kažkas negerai? Taip, jei to negerumo ženklų laikysim auganti smurtą. Taip, jei atsiranda filosofų bei teologų, smurtą įvedančių į piliečių teisių eilę. Taip, jei pripažinsim, kad jaunimas ima smurtą ne tik išpažinti, bet ir plačiu mastu vykdyti kaip savo pilietinę teisę ir moralinę dorę.

Politikai ėmė demagogiškai aiškinti: esą prezidentas LBJ žadėjo sukurti "Great Society", o sukūręs "Sick Society". Moralistai ėmė svarstyti giliau: kur yra to įsigalioję smurto šaknys? į kur jis veda valstybę ir bendruomenę? Vienas iš tokių moralistų ir teologų Robert E. Fitch, 1951-67 Berkeley religijos mokyklos dekanas ir ilgametis krikščionių etikos dėstytojas, paskelbė savo pažiūras U.S. News and W. Report birželio 10. Dalį jo pasisakymų duodame santraukos forma.

— Jordanija ir Izraelis birželio 4 vėl kovėsi per Jordano upę. Jordanija skelbia numušus Izraelio 4 lėktuvus ir nutildžius 3 patrankų lizdus. Žuvę 45 izraeliečiai ir 45 jordaniečiai — civiliai.

— Scorpiono igulos šeimom birželio 5 pranešė, kad įgula laikoma žuvusi, nors ir toliau tebeįskoma.

— Columbijos universitetas birželio 5 pranešė, kad 73 studentai dėl riaušių vieneriems metams pašalinti.

— Prancūzijoje apie milijonas darbininkų grįžo į darbą, kiti dar tebestreikuoja. De Gaulle šalininkai jaunimas paraduoja su šūkiu už de Gaulle. Tarp vėliavų nešamos ir Amerikos bei Anglijos vėliavos.

— Sueso kanale įstrigę 14 laivų jau visi metai — 4 anglų, 2 švedų, 2 vokiečių, 1 amerikiečių, vienas čekoslovakų, vienas bulgarų. Kanalas neatidaromas, nes Izraelis kliudavo valymo darbus. Daugiausia nuostolio nuo to Egiptui ir Sovietams, kurie turi paramą š. Vietnamui gabenti aplink Afriką.

— Saigono birželio 4-5 kautynės apimė. Esą komunistai pasitraukę, kad persigrupuotų ir naujų jėgų susiorganizuotų. Jie turės pulti iš naujo deryboms Parižyje paremti. Pačiose derybose — nieko naujo.

— Lenkijos valdžia pastatė paminklą popiežiui Jonui XXIII Breslau. Birželio 5 buvo atidarymas. Lenkijos vyskupai iškilmes boikotavo.

— Kalifornijoje respublikonai laimėjo prieš Rafferty. Kunų kongresmanas Kuchel prachel išbuvo pareigose 15 metų. Lietuviam jis pažymėtinas tuo, kad yra vienas iš iniciatorių rezoliucijai Baltijos valstybių reikalais.

— N. Y. Times (gegužės 31) įtikinėjo respublikonus, kad jie daugiau balsų laimės, jei eis su Rockefelleriu, ne su Nixonu. N. Y. Post nevengia piktos kritikos sen. Kennedy, keldamas Humphrey.

Amerikos pastangas megzti ryšius su kom. Kinija pastaroji ignoravo. Net Varšuvoje atstovų pasitarimus nutraukė iki po Amerikos rinkimų.

— Amerikos ginkluotos jėgos dabar yra 3,5 mil. Skaičius priartėjo arti to, kuris buvo Korejos karo metu. Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, 1946, kariuomenės buvo 7,5 mil.

— New Yorko majoras Lindsay patvarkė, kad automobilių stovėjimo taisyklės neveiktų tik per tris religines šventes: vieną krikščionių — Kalėdas ir dvi žydų — Rosh Hashanah bei Yom Kippur.

Klausimas: Kur yra dabartinio Amerikos smurto ir chaoso šaknys?

Atsakymas: Tai produktas amerikietinės šeimos ir viskuo pertekusios, praturtintos bendruomenės, kurios viską toleruoja ir vaikai viską leidžia. Tekalba vienas pavyzdys. Neseniai San Francisco buvo mokytojų — tėvų sąjungos susirinkimas mokykloje. Jo metu į mokyklą įsibrovė tuzinas ar daugiau jaunuolių ir ėmė viską daužyti. Tėvai ir mokytojai skėsčiojo rankom, bet nieko daugiau nedarė. O nieko nedarė, nes manė, kad bus žiauru pakviesti policiją.

Kl.: Kaip šeimose toki riaušiniai išauga?

Ats.: Kaip sakytą, prasideda nuo namų, nuo šeimos. Nuo neturtingų negrų šeimos, kuriose tėvas retai kada mato, motina uždarbiauja, o vaikai gali daryti, kas jiems patinka. Tas pat yra su vidutinės klasės baltųjų šeimom — turtingesnėm, kuriose viskas galima, viskas pasiekama ir kuriose vaikai yra lygioje padėtyje su tėvais. Nei tėvo nei motinos autoriteto nėra, ir vaikai gali daryti sprendimus patys apie viską.

Kl.: Kuo tas vaikų sprendimas reiškiasi?

Ats.: Tėvų namuose perteklius ir leidimas viską daryti išaugina vaiko reikalavimą turėti tai, ko jis nori — turėti dabar. "Aš dabar noriu sekso — aš neprivalau to palaukti; aš noriu įeiti į mergaitės miegamąjį, ir niekas neturi man kliudyti; aš noriu tuojau pat rasiu teisingumo; aš noriu Vietnamo taikos rytojaus dieną 6 valandą ryto". Viskas tuojau pat, dabar. Be išlaukimo, be nuosavos pastangos, gyvenant iš tėvo kišenius.

Kai šie jaunuoliai ateina į kolegiją, jie iš karto atsirenkia į mokyklos autoritetą. Automatiškai nusistato ir sukiyla prieš jį. Jaučia, kad čia jų teisės varžomos. Jaučiasi pakankamai narsūs, kad iš opozicijos virsų "hippies" ar "hoodlums".

Abeji yra pertekusios bendruomenės produktas. Produktas viską leidžiančių tėvų, viską pateisinančios bendruomenės.

Kl.: Ar už tai atsakingi tik tėvai? Ar nesugundo jų taip elgtis dvasininkai, mokslininkai, valdžios atstovai?

Ats.: Aš žinau tokių sentimentalių dvasininkų, kurie iš tolo tepažindami hippies, lygino juos su šv. Pranciškumi ar net matė juose mažuosius jėzuitus, vaikščiojančius ne su tokiomis jau nekalto marijom. Bet tai baisūs faktinės padėties klaidojimas.

Tokio atliadumo rodo ir kai kurie miestų administratoriai. Arba — universitetų "racionalistai" bei "liberalai", kurie nesupranta smurto prigimties. Reinhold Niebuhr jau seniai pabrėžė, kad "liberalusis" tikėjimas, jog dalyką galima sutvarkyti gera valia ir prabilimu į protą, klysta, nes tai negali susidoroti su padėtim, kur reikiški smurtas.

Kl.: Ar tai neveda krašto į anarchiją?

Ats.: Plačiu mastu vartojami toki smurto veiksmai yra kelias į anarchiją, į visišką sugriovimą to, kuo laikosi bendruomenė — teisingumo ir tvarkos. Negali išsilaikyti tokia bendruomenė, kuri jaučiasi nepajėgi susidoroti su tokios rūšies netvarka. Platonas jau seniai pabrėžė, kad laisvė, pražėsta iki anarchijos, atveda pasakui save tironiją ir diktatūrą. "Jei tai atsitiktų Amerikoje, mes, kaip piliečiai, netektume savo laisvių ir savo teisių".

Kennedy visa šeima juodo likimo šešėlyje

Joseph P. Kennedy, airis, katalikas, biržos dėka išaugo į multimilijonierius. Prez. Rooseveltas padarė jį ambasadorium Anglijoje. Savo pažiūrom, kad būtų laikomasi taikos su Vokietija, ambasadorius nebuvo populiarius kai kuriuose Amerikos sluoksniuose, neteisingai pramintas nacių šalininku ir išjungtas iš politikos.

Buvo jis palaimintas gausia šeima — 9 vaikai. Bet juos lydėjo nelaimės. Pirmoji nelaiminga buvo dukterė Rosemary — su psichiniais trūkumais. Ji turės visą gyvenimą praleisti ligoninėse. Tėvo pasididžiavimas buvo vyriausias sūnus Joseph P. Kennedy, Jr. Bet jis 1944 rugpjūčio mėn. kaip laivyno leitenantas skrido viršum Europos, ir lėktuvas, prieš pašautas, sprogo su visa įgula. Mėnuo po tos nelaimės Joseph sesuo Kathleen neteko savo sužadėtinio — taip pat kare. O po 4 metų Prancūzijos lėktuvo katastrofoje žuvo ir pati Kathleen, vos 28 metų.

Ilgą laiką, rodės, viskas sekas. Žuvusio Juozo ambicijas perėmė Jonas. Visa šeima rengė jį į Baltuosius Rūmus. Pasisekė. Bet tik metai po sūnaus inauguracijos 1961 gruodyje tėvą ištiko smūgis, po kurio jis nepilnai atgavo kalbą.

Sūnui prezidentui 1961 rugpjūčio 9 gimė sūnus, bet dėl kvėpavimo trūkumo po kelių valandų mirė. 1963 lapkričio 22 atėjo baisiausias smūgis: prezidentas JFK nužudytas.

Čia nesibaigė. Nepaėjo nė metai nuo nužudymo, 1964, jaunesnis sūnus, dabar senatorius, Edward M. Kennedy, vos 32 metų, krito su lėktuvu ir nulūžo nugarkaulį.

Nelaimės sekiojo ir Roberto

žmonos Ethel šeimą: jos brolis Stakel, Jr. 1966 žuvo lėktuvo katastrofoje (jų abiejų tėvai panašioje katastrofoje buvo žuvę prieš 11 metų). Stakel sūnus Mark, 13 metų, 1967 buvo sunkiai sužeistas namie pagamintos bombos, o tais pat metais gegužės 18 Mrs. Stakel — Ethel brolio žmona, staiga mirė bevalgydama, kada kažnis pateko į kvėpuojamą gerkle.

Dabar naujas smūgis — Roberto nužudymas, prieš paskutinį žingsnį, mėginimą įkopti į Baltuosius Rūmus. Toks likimas multimilijonieriaus Kennedy, ir tą likimą turi pergyventi pusiau invalidas tėvas Joseph P. Kennedy ir 76 metų motina, aktyviai dalyvavusi rinkimų agitacijoje už Robertą.

Kongresm. John J. Rooney (d. N.Y.) birželio 5 priėmė Laisvės medali, kuriu jį pagerbė Pavergtos Europos Seimas už jo "ilgametę ir nuolatinę paramą laisvės reikalui". Iš k. prel. J. Balkūnas, kongresm. J. J. Rooney, seimo pirmininkas dr. G. M. Dimitrov, buvęs pirmininkas St. Korbonski.

Jungtinėse Valstybėse nacionalizmas - nyksta ar auga?

Šio rašinio pirmoje dalyje buvo svarstomi klausimai: 1. kodėl autorius nukreipė dėmesį labiau į "Polish-Americans" ir "Lithuanian-Americans", 2. ko siekia katilo politika, tirpindama tautinį pluralizmą ir lydydama konformistinių amerikoniškumą, 3. kas tirpinimą pristabdo... Atsakant į paskutinį klausimą, buvo pažymėta, kad šiais laikais nacionalizmas auga ne tik Afrikoje, Azijoje, bet ir Europoje, ir anapus geležinės uždangos. Buvo sustota prie klausimo: o kaip gi su Amerika?

Taip, Amerikoje randame sąmoningą konformizmo augimą. Vadinama "didžioji" spauda laikosi politikos ignoruoti tautinių grupių pasireiškimus kaip "nereikšmingus". Partijose šių metų rinkimų kampanijoje pastebimas mažesnis dėmesys tautinėm grupėm. Matyt, jų balsus laiko taip pat nereikšmingais. Švietime sustiprintas prievartinis kišimas į bendrą katilą — šiuo tarpu juodų ir baltų kišimas, kad būtų išvirstas naujas žmogus — pilkasis amerikietis. Net atskirose bažnytinės hierarchijos dalyse pastebimas siekimas siaurinti tautinį įvairumą, etninį individualizmą. Iš tikrųjų tai ne kas kita, kaip amerikinio nacionalizmo augimas. To paties nacionalizmo, kuris oficialiai smerkiamas. Buvo smerkiamas ir tebėra. Nacionalizmas, kuris kėsina į kitų nacionalinius skirtinumus.

Tačiau Amerikoje plūstelėjo ir kitokia nacionalizmo banga. Ją galima vadinti rasiniu judėjimu. Vardas skirtingas, bet esmė ta pati — noras pasilikti ir pasireikšti su sava individualybe. Tas noras virto sąjūdžiu ir didele jėga tarp negrų. Dr. King siekė pilietinės ir socialinės lygybės. Tai buvo priimtina katilo politikai. Tegul visi piliečiai bus lygiai "pilki".

Bet atėjo "juodoji jėga" su naujais šūkiais — atgaivinti savo juodąją kultūrą. Reikalauja dėmesio afrikinei kuriai kalbai, afrikinei praecičiai. Pasirado prieš susiliejamą su baltuju. Jaučia net juodojo pranašumą prieš baltąjį... Tai juodųjų ankstyvoji romantika. Bet kiekvienas sąjūdis prasideda su "sturm und drang". Kitaip jis nebus pastebėtas.

Jeigu negrų naujais juodosios kultūros šūkiais bus uždegti daugelis negrų, jie gali virsti didele jėga, stabdancia asimiliaciją ir niekais verčiančia politiką tų, kurie siekia Amerikos žmonių konformizmo. Juodasis nacionalizmas gali atsistoti kitų nacionalizmų priekyje, nes tai jauniausia ir gausiausia jėga.

(c) Konformizmas laužo ir ei-

Svarstymai dėl America laikraščio teigimų apie nykstančius tautinius "palikimus" ir jų vietoje "amerikiečių kultūros augimą" (2)

lė kitų veiksmų. Sustosim prie vieno iš tų, kurie pasitaiko ir šiame krašte. Tai **asmens su stipria intuicija ir stipriu intelektu**, kurie pajėgia kritiškai suvokti savo epochos dvasią ir jos pasireiškimus...

Prof. Magner priminė čia "hippies", kurie atsiradę iš protesto prieš esamos kultūros konformizmą. Bet protestas tėra tuščiaiduris žiedas. Jis nužydi ir dingsta be sėklos. Pilnaviduriai žiedai visuomenės gyvenime yra **asmens su konstruktyvinėmis idėjomis**, su programomis, kurias nori visuomenei įteigti kaip naujo gyvenimo kryptį. Tokių žmonių es-

ti nedaug. Tačiau kultūros eigai impulsus duoda tie nedaugelis 1-2 proc. Jų idėjas aktyviai paremia taip pat būreliai — ne masė. Bet tie būreliai virsta fermentu, mielėm...

Reikia sutikti su prof. Magnerio mintim, kad didelė dalis ir tarp "Polish-Americans" ar "Lithuanian-Americans" nueis kaimenės keliu. Nueis ne tik eiliniai iš masės, bet ir žymi dalis tų, kurie iškilo į akademines viršūnes. Bet reikia taip pat žinoti, kad ne jie išreiškia tautinės grupės siekimus; ne tie, kurie pasijunta "saugūs", tapdami "amerikiečių kultūros" nariais, tapdami "universaliniais žmonėmis".

Tautinius interesus, reiškia, nacionalinę kultūrą kuria tie nedaugelis, kurie sutinka aplinkos gyvenimą kritiškai. O kiek liečia "Lithuanian-Americans" — tokių gyvųjų, jautriųjų pastebime dar daugelį. Dar nuostabiau, kad prof. Magnerio minimoje trečioje generacijoje esame susilaukę ne tik tokių, kurie "su nostalgija" domisi savo kilmės kraštu, ima mokytis to krašto kalbos. Tarp šios trečios generacijos lietuvių sutinkam eilę jaunų vyrų ir merginų, kurie ėmėsi kovoti dėl savo kilmės kraštui taikintino tarptautinio teisingumo ir laisvės su tokiu karščiu, kad praleikia kartais ir pirmosios ge-

neracijos veikėjus, nekalbant jau apie antrąją generaciją.

(d) Tautinių grupių atsparumą sustiprina ir tai grupei nepriklausą asmens, sakysim, **nelietuviai**, o kitos tautinės grupės žmonės. Jei po pirmojo pasaulinio karo Lietuvai ir jos kultūrai daug nusipelnė toki nelietuviai kaip dr. J. Eretas, kaip dr. F. Sennas, tai šiuometu tarp lietuvių išeivijos Amerikoje pastebime tokius kaip anglas prof. Sealey, kaip prof. Smalstie, kurie "virtu lietuvišiais" tiek, kad turtina lietuvių kultūrą savo veikalais ar neša lietuvių kultūros indėlius į amerikines kultūras aruodus.

Žinoma, vienas iš svarbiausių veiksmų tautinės grupės narių gaminių palaikyti yra ryšys su savo kilmės kraštu, su savo metropolija, kada ji yra natūraliose sąlygose.

Tai vis "neįkalkuliuoti" veiksniai, kurie pristabdo tirpimo procesą, palaiko ir padidina etninių grupių indėlį bendrai gyvenamo krašto kultūrai.

Nors tą indėlį prof. Magner vadina "nereikšmingu", tačiau ir čia sukyla abejonė, ar tikrai etninių grupių "palikimas" yra jau toks nereikšmingas. O suabejoti jo teigimu yra pagrįndu.

(Bus daugiau)

Antanas Urbutis, iš Phoenix, atsiuntė **Lietuvių Fondui** per vietos įgaliotinę E. Josen-Jasinskienę 200 dol., padidindamas savo įnašą iki 300 dol. Pažymėtina, kad A. Urbutis nėra turtingas, bet turi jautrią širdį lietuvių reikalams. Jis yra invalidas, vaikšto tik su lazdomis. Jau sukako 80 metų. Įteikdamas E. Josen-Jasinskienėi 200 dol. auką LF, linguodamas galva, pasakė: "Kiek mano amžiaus lietuvių pranyksta ir pėdsakų nepalika, kad buvo garbingos Lietuvos sūnūs." Šio tauraus lietuvių žodžiai tešminkština širdį tų lietuvių, kurie yra užkietėję lietuvių ir savo tautos reikalams. Lietuvių Fondas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

— Viktoras Kairys, vienas iš šešių lietuvių, dalyvavusių Kazanėje surengtose savignyos (džiudo) varžybose, laimėjo Sovietų Sąjungos čempiono vardą. Jis įtrauktas į Sov. S-gos džiudo rinktinę, kuri gegužės mėnesį siunčiama į Šveicariją dalyvauti varžybose dėl Europos džiudo čempionato. (E)

SUNŲ SOCLENKTYNĖS SU MEDŽIOTOJAIŠ

Lietuvos miškuose praėjusiais metais buvo sumedžiota 433 briedžiai, 4410 stirnų ir 2850 šernų. Iš viso (dar gyvų) esą apie 5600 briedžių, 70,800 stirnų ir 11,000 šernų. Teorijoje tai turi būti "žvėrienos ūkis". Yra medžiotojų draugija, rengiamos medžioklės, bet sumedžiota žvėriena turi būti perduota vietinėm: viešojo maitinimo įstaigom (valgyklom, restoranom), arba žvėrieną užsienin eksportuojančiom įmonėm.

Eksportui pirmenybė, nes reikia užsienio valiutos. Tačiau praktikoje išeina kiek kitaip. Eksportui tinka tik mažas sumedžiotos žvėrienos dalis. Visų pirma dėl to, kad briedžius ir stirnas medžiotojai šaudo šratiniais šautuvais ir žvėrieną sugadina, arba dažnai žvėrį tik sužeidžia ir tas paskui nežinia kur žūsta. Gręžtinių, kulkomis šaudančių šautuvų tik šiemet truputį nusipirkę Vokietijoje. Be to, dėl netinkamo sudoravimo, nemaža žvėrienos ir vietose maistui sunaudoti netinka. Vien šią žiemą 24 briedžiai (3 tonos briedienos) turėję būti sušerti kiaušėms... O, esą būtų buvę galima gauti 5000 rublių užsienio valiuta... Yra dar ir kita šio "žvėrie-

nos ūkio" pusė, kuria ne laikraščiai, o kaimų "sklypininkai" skundžiasi. Iš 70 tūkstančių stirnų atsiranda nemaža ir tokių, kurios ateina pasmaguriuoti į sodus ir nugrauzia obelų auglius. Blogiausia, kad stirmos nepripažįsta skirtumo tarp "socialistinių" obelių ir privatinių. Kai sklypininko paskutinę obelaitę nugrauzia, tam skriauda keleriopai skaudesnė, negu dvarui... Dar didesnis siaubas — šernai. Ir dėl tų jau kelia triukšmą kolchozai, bet kas daryt sklypininkui, kai per naktį šernai išknais visas jo bulves, ar visus sklypelyje pasisėtus medžius! Nuo ugnies, net nuo ledų krušos yra apdrauda, o nuo šernų — nei apsaugos, nei apdraudos.

Priviso Lietuvoj vilkų ir anksčiau niekad nematytų Usurijos šunų. Šie ypač sėkmingai lenktyniauja su medžiotojais stirnų medžioklėje. Bet jie pasirenka tik jaunus stirniukus, kiškiukus, na, ir žemėj perinčius paukščius. Ir taip susidaro, kad laikraščiuose ar žurnaluose rašomi gražūs straipsniai apie Lietuvos gyvūnijos praturtėjimą, o tikrovėje tai praturtėjimas sprūsta iš kontrolės ir vietoj pasigėrėjimo ima kelti pasibaisėjimą. (Elta)

Chicago lietuvių opera birželio 2 gastrolavo New Yorke ir pastatė "Gražina". Pertraukos metu iš k. į d. solistas Algirdas Brazis, poetas Stasys Santvaras iš Bostono, solistai Stasys Baranaukas ir Jonas Vaznelis. Nuotr. V. Mazelis

Už Baltijos aukšą Sovietai surengs anglam Baltijos parodą

Rugpjūčio mėnesį, nuo 6 iki 24 dienos, Londone bus prekybos ir pramonės paroda, kurioje dalyvaus ir Sovietų Sąjunga. Vienas iš dalykų, kuriuos toje parodoje bus stengiamasi angliams "parduoti" — tai bus įtikinėjimas, kad Baltijos valstybės yra vertingiausia Sovietų Sąjungos nuosavybė, ir kad joms ta priklausomybė esanti labai naudinga... Tuo sumetimu, šalia bendrosios eksponatų salės, rengia atskirą specialią "sąjunginių respublikų" salę, o prie jos dar numato paskirti ir papildomą vietą trim Baltijos respublikom, iš kurių Lietuvai skiriamas didžiausias plotas (daugiau kaip 600 kvadr. metrų) ir didžiausias dėmesys...

Tiesa, ir tame "Lietuvos" plote Sovietų Sąjunga rodyt savo pramonę, įtaisyta Lietuvoj:

Pabaltijo Moterų Tarybos minėjime gegužės 11 Columbijos universiteto klube New Yorke. Iš k. į d. V. Sidžiauskas, Estijos gen. konsulas E. Jaakson, Valstybės departameto Baltijos skyriaus reikalų vedėjas A. L. Jenkins, PM Tarybos pirm. Galia Žilionienė, Vilko pirm. dr. K. Vallūnas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir dr. D. Jasaitis. Nuotr. V. Mazelis

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietos lietuvių sueina pasikalbėti, pasivaikšti. Pravažiuojantieji ar atvykusiųjų į Waterbury, sustoję čia sutiks saviškį įvairiausi vietiniai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Placiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter-Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikals istunka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumai, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patapa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatingas stabs, užtikrinanti vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galedami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuoti iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance — Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybinkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybų atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŲ GERMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pokyliams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užleikite ir įsitikinsite!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laido tuvėms ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ-BRUŽINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA atlieka visus patarnavimus siunčiant dovanų siuntinius į Lietuvą. Užsakomi Hohner akordeonai, daniški maisto siuntiniai, SSSR gamybos automobiliai bei kitos prekės. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniais daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — **UNION TOURS** 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mokslo metus baigiant

Kaip daugelis šio krašto mokyklų, taip ir New Yorko lietuviškoji Maironio vardo mokykla ruošiasi uždaryti savo duris iki rudens. Šį šeštadienį išleidžiama ir vėl nauja abiturientų laida.

Mokslo metams pasibaigus, didelės jaunimo masės išplūsta į namus ir darbus. Vieni parsineša namo pradžios mokyklos baigimo pažymėjimus, kiti — aukštesniosios, dar kiti baigia kolegijas ir universitetus. Laikraščiam skelbiant abiturientų sąrašus, ten galima užtikti ir lietuvių studentų, baigusį vieną ar kitą mokyklą. Tarp jų yra baigusiu ir su labai gerais pažymiais ir net su pagyrimu.

Seniau čia lietuviai rečiau leido vaikus į mokyklą. Prasi-mušdavo tik tie, kurie patys nesulaikomai veržėsi. Jie sudaro tuos mūsų profesionalus, kurie yra jau čia gimę ir pasiekę savo amžiaus vidurio. Tik tie tėvai, kurie ryžosi geriau pakentėti skurdą, bet vaiką išmokyti, pramušė jam kelius į pirmuosius profesionalus. Kiti prasimušė savo vargu ir krūvinu darbu, nes mokslas Amerikoje nei lengvas nei pigus. Kartais jis ir nepelningas. Tačiau mokslas vis dėlto lieka mokslu — jis daro žmogų šviesesnį.

Dabar padėtis kitokia. Daug ankstesnių, o taip pat ir vėlesnių lietuvių ateivių yra prasi-gyvenusių ir nesunkiai savo vaikus arba vaikų vaikus gali leisti į mokyklą. Jų nemažai ir mokosi — ir gerai mokosi.

Vėlesnių ateivių vaikams teko ir naujos kalbos pramokti ir prie naujų gyvenimo sąlygų prisitaikyti. Tačiau energijos ir noro mokytis netrūko. Tai nepriklausomos Lietuvos įtaka, atsiliepusi jų tėvuose. Kad ir trumpas buvo laisvas lietuvių tautos gyvenimas, bet jis išuodino tą dvasinę jėgą, kuri dar ir tremtyje ir išeivijoje atsilie-pė. Dėl to dauguma naujai at-

vykusių, patys dar kurdamiesi, bet nieko nežūrėdami, vaikus statė į mokyklas. Daugelis jų jau baigė aukštuosius mokslus ir išėjo į gyvenimą. Tuo būdu tie tėvai, kurių dauguma čia prarado savo profesijas ir pradėjo kurtis iš paprasto darbo, vaikus vėl įstatė į profesinį ke-lią.

Amerikoje lietuviško jaunimo tautinei sąmonei išlaikyti ir lietuvių kalbai išmokyti daug padeda lituanistinės savaitgalio mokyklos. Nors čia susirenka ma tik vieną dieną savaitėje ke-liom valandom, bet įtaka ap-čiuopiama jaučia. Tai ypač ryšku, jei prisideda tėvų prie-žiūra ir talka — ar tai mo-kyklos reguliaraus lankymo ar pamokų paruošimo atžvilgiais. Aplinkos amerikinė įtaka veikia, bet ne tiek, kad ji būtų nenugalima ir pateisintų tingė-jimą jai atsispirti.

Lietuviška aplinka natūraliai išsivysto ir lietuviškose vasa-ros stovyklose, kurias rengia lietuviškos jaunimo organizaci-jos ir jų globėjai. Už stovyk-las dar sistematingesnis būdas vasaros atostogų metu pažengti lietuvių kalbos ir kultūros pa-žinime — tai dalyvavimas li-tuanistikos kursuose Fordhamo universitete New Yorke. Moks-las čia pradėdamas birželio 24 ir baigiamas rugpjūčio vidu-ryje.

Tarp kitų mokslo įstaigų ir priemonių jaunimo lietuviųbei išlaikyti nepamirština ir šv. An-tano gimnazija Kennebunkpor-te, Maine, vadovaujama lietu-vių pranciškonų. Birželio 9, šį sekmadienį, išleidžiama devin-toji abiturientų laida. Visi 22 šių metų abiturientai, pasiryžę siekti aukštesnių studijų, jau priimti į kolegijas. Gi ankstes-nių laidų eilė abiturientų jau yra baigusiu aukštąjį mokslą ir sėkmingai reiškiasi savo pro-fesijose bei lietuviškoje veiklo-je.

Paskutinės dienos su vysk. Pr. Braziu

Metai, kaip mirė vysk. Pr. Brazys

Vysk. Pranciškus Brazys, lydimas kun. Jono Duobos, atskrido iš Romos į Miuncheną 1967 kovo 17. Atvažiuodami kartu pamatyti Bad Woerishofeno, bet nesustojome, nes dar ne viskas buvo parengta patogiam pernaktavimui.

Pirmosios mišios naujoje vyskupo koplytėlėje buvo atai-kytos šv. Juozapo dieną — kovo 19. Popiet Ekscelecija su palydovu atvyko ir apsigyveno Augsburgio vyskupo dovanota-me name. Iki Velykų buvo su-vežti darbo stalai, kėdės, baldai priėmimo kambariui. Taip Didžioji savaitė praėjo krausty-mosi nuotaikoje; su kun. Duo-ba kilnojom daiktus iš vienos vietos į kitą, kad atrodytų gra-žiau ir patogiau.

Velykų dieną vysk. Brazys išvyko vesti rekolekcijų lietu-viam kunigam. Ten teko daly-vauti, nes reikėjo susitikti su bendradarbiais ir nusistatyti darbo tvarką bei plotmę. Sia-me pasitarime vyskupas nuro-dė savo planus ir pageidavi-mus, ypač dėl šv. Rašto verti-mo į modernią, gražią, gyvą li-tuvių kalbą. Kai kas iš kuni-gų pastebėjo, kad vyskupo sveikata jau nebuvo tokia, kaip pirmiau. Grįždami į na-mus, aplankėme tėvą Alf. Ber-natonį, O.F.M., ir gimnaziją, ku-rioje posėdžiavo Vokietijos Lie-juvių Bendr. Taryba. Kelionėje vairavom dviese, pasikeisdami;

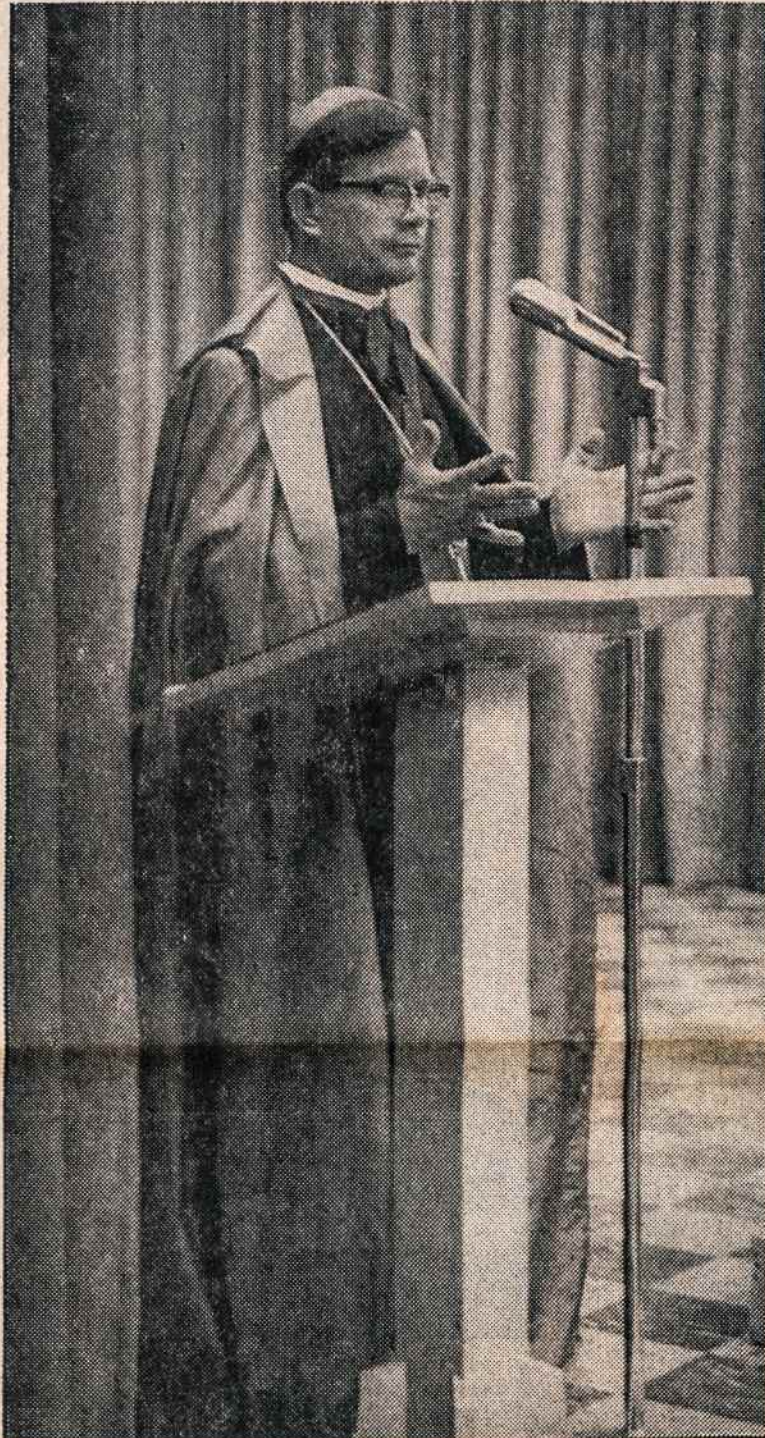
taip vyskupas galėjo pailsėti. Sugrįžus į namus, be eilinių persitvarkymo darbų, vyskupas rengė dokumentus, kuriuos tu-rėjo vežti į Romą, po balan-džio 3 vizito pas Augsburgio vyskupą, kuriam mane prista-tė. Gavome reikiamus leidi-mus vyskupijos ribose.

Pasinaudodamas pontifikavi-mo leidimu, balandžio 9 miesto vienintelėje parapijos bažnytė-lėje aukėjo iškilmingas mišias ir popiet priėmė miesto bei apskrities valdytojus, dvasiški-ją ir žymesnius asmenis. Tą pačią dieną dar pasikalbėjo su Eltos atstovu, kuris tai ap-rašė ir JAV lietuviškuose laik-raščiuose, mirties išvakarėse.

Rytojaus diena visiem buvo darbinga: paskutinis pasiroši-mas kelienei į Romą. Pakeliui vyskupas dar aplankė tėvų sa-leziečių vedamą gimnaziją. Tai buvo jau paskutinis jo pasima-tymas su gimnazistais, kuriuos jis taip mylėjo. Romoje teko iš-būti dvi savaites, nes buvo ge-rokai darbų, pasitarimų liturgi-niais klausimais, ypač dėl tiks-laus lietuviško vertimo.

Grįžtant į Bad Woerishofeną, vyskupas prisikrovė pilną auto-mobilį knygų ir asmeninių daiktų, kurių negalėjo atsivežti lėktuvu. Nepratus vairuoti su lengvesne europietiška mašina, ypač per Alpių kalnus, vysku-pas dažnai perimdavo vairą. To-kiu būdu galėjome sugrįžti į namus per vieną dieną. Tačiau tai vyskupo sveikatai nebuvo patartina.

Namuose kasdien tekdavo važiuoti kartu su vysk. Bra-ziu pas gydytoją, kad įleistų specialią vaistų. Po to važiuo-davome į miestelio parkus — miškus, kur Ekscelecija vaikš-čiavo apie valandą laiko. Po vakarienės eidavome pasivaikš-čioti irgi valandai laiko. Kuror-tinio miestelio pasivaikščioji-mo takuose yra išdėstyti suoi-lai poilsiui. Slenkant dienom, vyskupas vis dažniau sustado-paisė. Atrodė vis labiau pavargęs. Norėdavo kartais už-siminti apie įvairias problemas, bet kam jis liesti, jei abu ži-nodavome. O vis dėlto jos slė-gė vyskupo jautrią širdį ir stru-čio žingsniais artino prie bir-želio 9 dienos staigos mirties.

Vysk. Pr. Brazys kalba Maspetho lietuvių parapijos salėje, kur jam buvo surengtas pagerbimas. Nuotr. V. Maželio

Gi išvakarėse, sėdant į automo-bilį, prieš važiuojant aerodro-man, mane paprašė prisiršti (lįjo iš peties), kad neužsimuštume. Pasakė keistus žodžius: "Klemensai, jei užmuštumei vyskupą, greitai naujo nebega-u-tumėte". Po pusantros valan-dos, laimingai pasiekėme Miun-cheno aerodromą, gražiai atsi-sveikinome. Pasiekęs Romą, pa-keliui iš aerodromo, vyskupas dar užsuko perduoti parengtų raštų, liečiančių šv. Rašto ver-timą.

Rytojaus dieną mariojūnų ko-plyčioje, besirengdamas aukoti mišias, ramiai užmigo Viešpa-tyje. "Teilsisi ramybėje". Tai žodžiai, kuriuos teko ištarti, kai buvo gauta ši skaudi žinia Bad Woerishofene.

Tą pačią dieną buvo ir an-tras bei trečias pasikalbėjimas su Roma dėl velionies paliktų raštų, dokumentų ir užsi-brėžtųjų darbų. Buvo gautas į-sakymas ir atsakymas bei pa-larimas, kad viskas būtų tęsia-ma, kol išryškės netikėtai atsi-radusi pastoracinio centro na-mo padėtis.

Velionis paliko atspausdintą "Šv. Mišios" laikiniam naudoji-mui, kol išeis tikras mišiolas. Šiame leidinyje yra duotas pilnas, šv. Sosto patvirtintas lietuviškasis mišių tekstas viso pasaulio lietuviams.

Vysk. Brazys galvojo išleisti ir katalikų tikėjimo vadovėlį — katekizmą. Ieškojo bendra-darbių.

Pirmasis velionies planas, apie kurį jau galvojo vos tik paskirtas vyskupu, buvo šv. Rašto vertimas iš originalių kalbų. Velionis rėmėsi Vatika-

no dogmatinės konstitucijos "Dei Verbum" žodžiais: "Krikš-čionim turi būti plačiai atver-tos durys į Šventąjį Raštą... Kadangi Dievo žodis turi būti prieinamas visais laikais, Baž-nyčia su motinos atsidėjimu rūpinasi, kad jis būtų tinkamai ir tiksliai išverstas į įvairias kalbas, ypatingai panaudojant originalius šventųjų knygų tekstus. Jei tie vertimai, pra-matant jų naudingumą ir Baž-nyčios vyresnybei pritariant, bus paruošiami bendromis jė-gomis su atsiskyrusiais broliais, jie galės būti visų krikščionių vartojami" (vert. iš II Vatika-no susirinkimo dokumentai, I).

Net ir šiuo paskutiniu atve-ju jau buvo užmegzti pirmieji ryšiai su kitais vertėjais. Ge-romis pasekmėmis džiaugėsi velionis ir jau buvo ieškoma būdų suvienodinti vertimus, ypač vardų atžvilgiu.

Artinasi mirties metinės. Džiugu, kad Ateities leidykla žada išleisti specialų leidinį. Šv. Rašto vertėjai džiaugsis, kad ir jų darbas, pastatyti dvasinį pa-minklą, nebus pamirštas. Rei-kia prisiminti, kad jie dirba vi-sus metus visai nepalankiose sąlygose. Jau išleistųjų mišio-lo ir II Vatikano dokumentų vertėjai žino, koks tai sunkus darbas. Nereikia tad laukti, kad darbas būtų atliktas trumpiau-siu laiku. Šv. Rašto vertėjai te-nori, kad velionies vysk. Pr. Brazio norai ir planai būtų tiks-liausiai įvykdyti. Ir pritarimas velionies planam būtų moralinė dvasinė parama jo išrinktiem bendradarbiams.

T. Klemensas, O.F.M.

Atsišaukimas į visuomenę ir organizacijas

Lietuvių visuomenei gerai žinoma, kad Sovietų Sąjunga, užgrobusi Lietuvą, nuo pat pir-mosios dienos pradėjo žiau-riausią lietuvių tautos priešpaudą — privatinės nuosavybės naikinimą, ūkininkų žemių nu-savinimą ir kitus kultūringame ir laisvame pasaulyje negirdė-tus nusikaltimus prieš žmogaus laisvę ir turtą.

Po metų okupacijos, 1941 birželio 13-15, sovietiniai Lie-tuvos pavergėjai pradėjo pla-taus masto fizinį tautos naikini-mą. Tūkstančiai lietuvių — moterų, senelių, vaikų — bu-vo nakties metu okupacinės po-licijos ir sovietinės kariuome-nės sumiti ir užkaltauose gyvu-lių vagonuose išvežti kančiom ir mirčiai į kalėjimus ir Sibiro specialias suimtųjų stovyklas.

Grįžę į Lietuvą 1944, sovie-tiniai grobikai tęsė ir tebetęsia tautos naikinimą. Dar didesnį lietuvių skaičių tais pačiais metodais ištrėmė į kalėjimus ir

Sibirą, per mokyklas ir okupa-cinę administraciją veda rusifi-kaciją. Maža dalis teliko gyvų, iki šiol kenčiančių Sibire, gi grįžusiems nėra vietos tėvynė-je.

Šiais metais minint Lietuvos nepriklausomybės 50 metų at-kūrimo sukaktį, Amerikos Lie-tuvių Taryba kreipiasi į plačią-ją visuomenę ir organizacijų va-dovybes, kad paminėtų lietu-vių kankinius, mirusius ir dar kenčiančius okupanto kalėji-muose ir tremties stovyklose, ir kad iškeltų prieš laisvajį pa-saulį sovietų nusikaltimus.

Organizacijos prašomos reng-ti minėjimus, gi visuomenė pra-šoma minėjimuose gausiai daly-vauti, skelbti spaudoje savo atsiminimus iš patirtų okupan-to žiaurumų bei nusikaltimų ir atskleisti kitus sovietinius nu-sikaltimus, vykdomus užgrobt-oje Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių Taryba

UKMERGĖS GIMNAZIJA PRISIMINUS

Jos 50 metų sukakties proga
(1918-1968)

UKMERGIŠKIS

(4) Vokiečių okupacijos metais di- rektoriumi buvo lietuvių litera-tūros istorikas, rašytojas ir kri-tikas Pranas Naujokaitis.

Pirmieji gimnazijos pedago-gai buvo baigę rusų mokyklas ir daugelis iš jų buvo persi-ėmę liberališka ar net ateistine dvasia. Panašios nuotaikos bu-vo ir miesto inteligentija. Lais-vamaniškų ar ateistinių pažiū-rų mokytojai nors ir laikėsi dėsno, kad tikyba yra priva-tus dalykas, tačiau jie savo ateistines pažiūras skiepijo mo-kiniam. Katalikiškai veiklai dirva buvo labai nepalanki, ta-čiau dėka pasišventusio kun. F. Daniusevičiaus ir lietuvių kalbos mokytojo Stasio Gruo-džio, tiek Ukmergės gimna-zijoje, tiek Ukmergės parapijo-je ir jos apylinkėse buvo padė-ti tvirti pamatai katalikiškai veiklai. Toliau ją tęsė su visu atkaklumu 1921 m. paskirtas Ukmergės šv. Petro ir Povilo parapijos vikaru kun. Klemen-sas Jurskas.

Dėl buvusio ateistinio raugo

gimnazijoje ateitinių veikla buvo varžoma, vienu metu jiems buvo visai uždrausta vie-šai veikti, o komunistai susisu-ko sau lizdą.

Ukmergės ateitinkai

Ukmergės gimnazijos ateiti-ninkus suorganizavo kun. F. Daniusevičius. Jis savo kilnia asmenybe sugebėjo ne tik prie savęs patraukti, bet ir įkvėpti religinį nusiteikimą. Kuopa iš pat pirmų metų pradėjo gra-žiai veikti. Pirmasis jos pirmi-ninkas buvo Pr. Telksnys, bai-gęs, berods, antrąją karo mo-kyklos laidą, ir žuvęs 1920 ru-denį kovose su lenkais prie Sirvintų. Iškilmingai Ukmer-gės gimnazijos ir miesto visuo-menės buvo palaidotas parapi-jos kapinėse. Po jo iki baigda-mas gimnaziją (1923) kuopai vadovavo Jonas Žyžys, vėliau Antanas Aleknavičius. Kuopa rengė ideologines paskaitas, vaidinimus, koncertus, turėjo savo chorą, kurį vedė kun. F. Daniusevičius. 1920 buvo į-steigti jaunieji ateitinkai — kanklininkai. Veikė įvairios

sekcijos: literatūros, oratorių, abstinencijos, filosofijos ir kt. 1920 literatų sekcija pradėjo leisti laikraštėlį "Spindulėlių", kurio iki 1927 buvo išėję 27 numeriai.

Kun. F. Daniusevičiaus pa-stangomis buvo atkovota iš sta-čiatikių šv. Trejybės bažnyčia, kitados priklausiusi pijoram. Tos bažnyčios rektoriumi buvo paskirtas gimnazijos kapelio-nas. Bažnyčia tapo mokinių bažnyčia. Kapelionija buvo erd-vi, tad ir ateitinkų visa veik-la koncentravosi kapelionijoje.

Susirinkimams buvo įrengta erdvi saliuokė, ant kurios prie-kinė sienos margintomis spal-votomis stambiomis raidėmis buvo užrašyti ateitinkų him-no žodžiai: "Mūsų idėja — tiky-bos brangybė, mokslas, doru-mas, tautos reikalai".

Bet neilgai teko ateitinin-kam džiaugti kapelionijos patalpomis. Nežinia, kiek buvo teisingi gandai, kad mokyto-jai uždraudę kapelionui kvies-tis pas save ateitinkus. Atro-dė, kad kapelionas vienokiu ar kitokiu būdu buvo mokytojų tarybos įspėtas dėl pas jį daro-mų ateitinkų susirinkimų, nes 1920 m. rudenį ateitinin-kai įsirengė butą privačiuose Meilau namuose, esančiuose prie pat šv. Petro ir Povilo baž-nyčios. Ten buvo ateitinkų knygynėlis. Ten vykdavo įvai-rių sekcijų bei valdybų posė-

džiai. Ten buvo daromos repe-ticijos. Tik bendri kuopos su-sirinkimai vykdavo gimnazijos patalpose.

1921 m. pavasarį mirus atei-tininkų globėjui kun. F. Daniu-sevičiui, prasidėjo sunkios atei-tininkų dienos. Naujai paskir-tas kapelionas P. Lagis buvo labai negyvenimiškas kunigas, tikybą dėstė grynai teoretiškai, o katalikiško jaunimo ugdymu visai nesirūpino, su aktyves-niais ateitinkais net į kon-fliktą buvo suėjęs. Atvykus naujiem mokytojams liberalam Domui Pinigui ir J. Navasai-čiui, ateitinkų veikla buvo vi-šai uždrausta. Išidėmėtina, kad tai buvo demokratiniais krikš-čionių demokratų valdymo lai-kais.

Ateitinkai veikė slapta, bet už tai iš kai kurių moky-tojų patirdavo nemalonumų.

Ukmergės mokytojų neteis-in-gas elgesys su ateitinkais bu-vo aprašytas katalikų dienra-s'tyje "Rytas" (1924 m. 283 nr.) "Ukmergės ateitinkų vargai"; aprašė S. U(soris), Kauno kuni-gų seminarijos prefektas, vė-liau buvęs arkivyskupo sekre-torius.

Tačiau ir patys mokytojai, kurie buvo objektyvesni, su-prato, kad demokratiniais lai-kais drausti katalikiškai jauni-mo organizacijai veikti neside-rina su visa krašto švietimo programa. Kai i mokytojų ran-

kas pateko visos ateitinkų kuopos nuotrauka, kuri rodė, kad prie ateitinkų priklaus-o daug mokinių (apie 100), tai kilo klausimas, kodėl jiems drau-džiama viešai veikti. Ir ateiti-ninkų kuopos valdybos prašy-mas paskatino mokytojų tary-bą savo ankstyvesnį draudimą atšaukti.

(Bus daugiau)

Los Angeles, Calif. Jaunimo tautinių šokių grupė su mokytoja O. Razutiene energingai rengiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Chicagoje. Nuotr. L. Kanto

Šv. Antano gimnazijos nauja laida

Donatas Aleksandravičius, Richmond Hill, N.Y., Long Island universitete studijuos mediciną

Šrolis Eduardas Antonis, O.F.M., Allentown, Pa. Studijuos šv. Pranciškaus kolegijoje Biddeford, Me., filosofiją.

JAV prezidento laiškas šv. Antano gimnazijos abiturientam

Kiekvienas priimkite nuoširdų sveikinimą nuo manęs, kaip buvusio mokytojo, kuris dvasiškai dalinasi jūsų pasiektais laimėjimais.

Jūs jau padėjote pagrindą naudingam ir našiam gyvenimui. Prieš pradėdami jums aukštąsias studijas, noriu patarti kelias naudingas mintis.

Troškimas pasiekti didelių dalykų yra stipriausias jaunime. Ugdykite jį! Negaišinkite savo gyvenimo menkniekiuose. Jau dabar pasirinkite tokį kelią, kuris stiprintų jus sunkumuose ir sėkmėse.

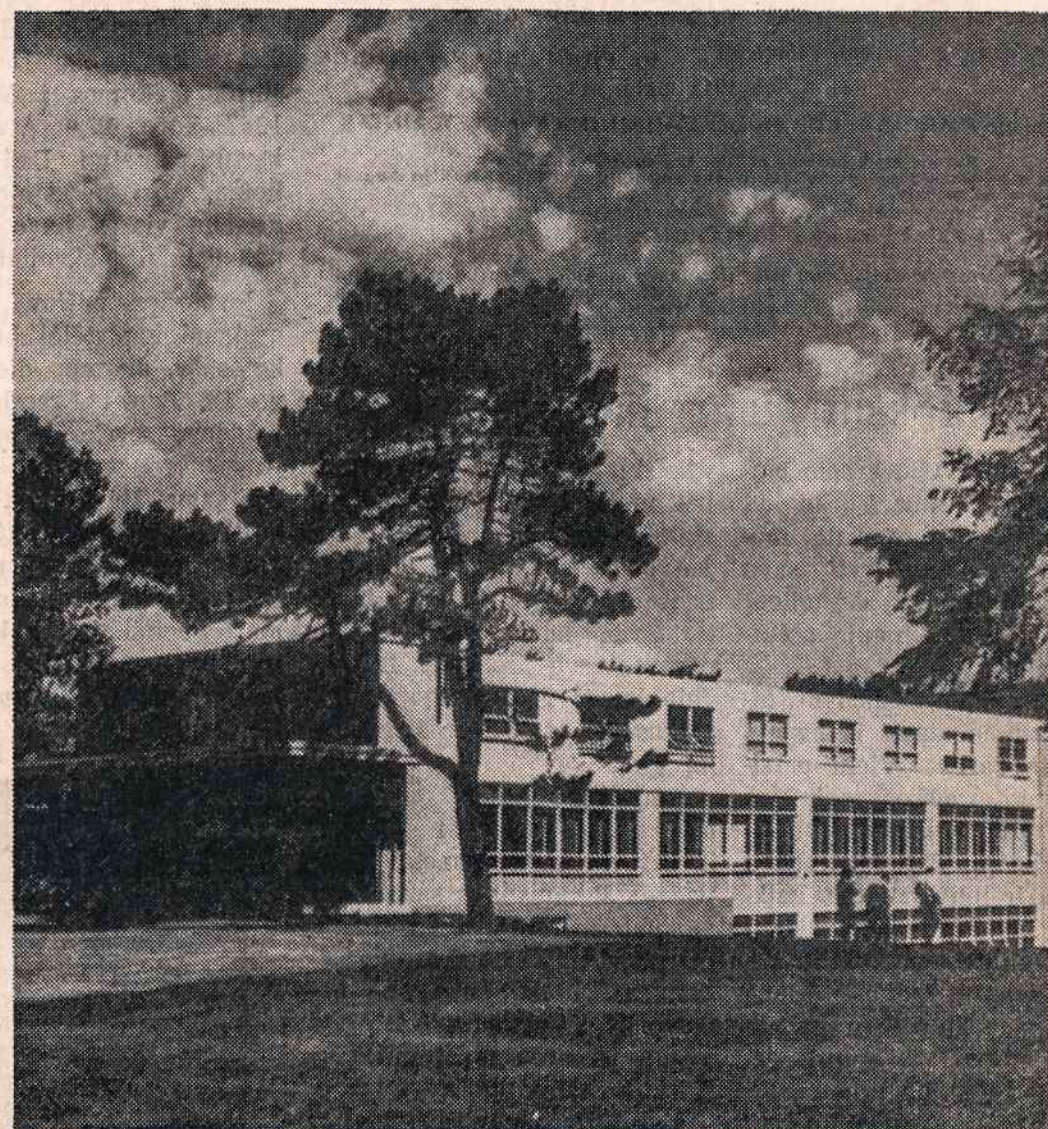
Visuomet vertinkite savo individualumą. Nežiūrint, kokią vietą užimtumėte visuomenėje ir kokią darbą atliktumėte, pasi-

tikėkite savimi ir branginkite laisvę. Laisvė tegul būna visuomet jūsų brangiausias lobis. Gerai saugokite ją!

Kreipkite savo jėgas, talentus ir troškimus į tai, kas yra geriausia jums patiems ir jūsų kraštui. Mes laukiame, kad jūs išlygintumėte tai, kas yra bloga mūsų tautos praeityje, ir išugdytumėte tai, kas yra didinga, mūsų tautos ateityje.

Linkiu, kad po daugelio metų žvelgtumėte atgal į savo gimnazijos baigimo dieną įsitikinę, jog kilniai bei nuoširdžiai elgėtės su kiekvienu žmogumi, dirbote visuomet sąžiningai ir viską atlikote ko geriausiai.

Lyndon B. Johnson

Paulius Bičiūnas, Chicago, Ill., Illinois universitete studijuos mediciną.

Petras Bičiūnas, Chicago, Ill., Illinois Technikos Institute studijuos matematiką.

MOKSLO METAI BAIGIAMI BIRŽELIO 9 D.

Šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, Maine, šiemet baigia 22 mokiniai. Visi jie priimti į kolegijas ir pasiryžę tęsti studijas.

Išleistuvių iškilmė, arba graduacija, įvyks birželio 9. Garbės svečiu bus vysk. V. Brizgys. Jis aukoš mišias, sakys pamokslą ir įteiks gimnazijos bai-

gimo diplomus. Dalyvaus mokių tėvai ir gimnazijos rėmėjai iš artimų ir tolimų vietų. Iškilmė prasidės 10 val. mišiomis. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti.

Nauji mokslo metai prasidės rudenį — tuoj po Darbo dienos.

Petras Bražionis, Chicago, Ill., Illinois Technikos Institute studijuos inžineriją

Antanas Dargis, Kearny, N.J., Stevens Technikos Institute N.J., studijuos inžineriją. Jis gavo 4000 dol. stipendiją.

Šrolis Jonas Elijošius, Toronto, Ont., šv. Pranciškaus kolegijoje Biddeford, Me., studijuos filosofiją

Juozas Gudinskas, Hamilton, Ont., Wisconsin universitete studijuos odontologiją

Aleksas Kankus, Chicago, Ill., šv. Pranciškaus kolegijoje Biddeford, Me., studijuos istoriją

Jonas Kundrotas, Detroit, Mich., šv. Juozapo kolegijoje, Chicagoje, studijuos matematiką

Algis Kvietytis, Detroit, Mich., Michigan universitete Ann Arbor studijuos mediciną

Vytautas Mickevičius, Toronto, Ont., šv. Juozapo kolegijoje Rensselaer, Ind. studijuos istoriją

Kęstutis Millerius, Edinboro, Pa., Gannon kolegijoje studijuos inžineriją

Petras Paliulis, Cicero, Ill., Charles City kolegijoje, Iowa, studijuos istoriją

Šrolis Rimantas Paliulis, O.F.M., Waterbury, Conn., šv. Pranciškaus kolegijoje Biddeforde, Me. studijuos filosofiją

Algis Saulėnas, Providence, R.I., Providence kolegijoje studijuos ekonomiką

Petras Striupaitis, Chicago, Ill., Northern Illinois universitete studijuos teisę

Vytautas Vasiliauskas, Rochester, N.Y., Rochesterio Technikos Institute studijuos inžineriją

Andrius Vilutis, Chicago, Ill., Texas universitete El Paso studijuos humanitarinius mokslus

Šrolis Albertas Yatkaukas, OFM, Yonkers, N.Y., šv. Pranciškaus kolegijoje Biddeford, Me., studijuos filosofiją

Jonas Yatkaukas, Yonkers, New Yorko universitete studijuos matematiką

Romas Zemaitis, Worcester, Mass., Worcester valstybinėje kolegijoje studijuos biologiją

Ispūdingas koncertas Baltimorėj

Gegužės 23 Lyric teatre įvyko Baltimorės simfoninio orkestro koncertas, kurio pagrindiniu organizatorium buvo Loyolos kolegija. Koncerto programoje buvo saua Weberio ir Scumano kūriniai buvo atlikti ir dvi Bruno Markaicio, S. J. kompozicijos. Rytinis Baltimorės sun, aprašydamas koncertą, pažymėjo, kad istorijos ir muzikos atžiniais tai buvo ispūdingas įvykis. Tokia programa negali apsieiti be įdomios ir savitos charakteristikos. Per paskutiniuosius 150 metų kunigai muzikoje daugiausia reiškėsi moksline srityje, o ne kompozicijoje ar išpildyme. Šiais Bažnyčios modernizacijos laikais toks koncertas priminė viduramžių tradiciją, kada bažnyčios vyrai buvo patyrę menininkai, kurie į muziką žiūrėjo kaip į priemonę garbinti Dievą ir auklėti artima.

Tėvo Markaicio stilius yra eklektinis, kuris, nors ir disonantiškas bei chromatikiškas, vis dėlto savo pagrinduose yra tolinis. Jis primena devynioliktojo šimtmečio pabaigos prancūzų katalikų muziką, kurią atstovauja Scola Cantorum nariai. O atskirose vietose galima užtikti ritmo, primenančio Gersviną. Kaip kompozicijos silpnę kritikas nurodo tik tai, kad kartais esą sunku išskirti, kuris motyvas yra pagrindinis.

Concertino No. 1 pianinui ir pučiamiesiems instrumentams parašytas polytonaliniame stiliuje. Kūrinys vaizduoja kompozitoriaus pergyvenimus, dalyvaujant jėzuitų suvažiavime Romoje 1965-66. Šis kūrinys skamba naujoviškai; autorius jame naudoja disonansus, bet neatsižada ir melodijos bei kontrapunktinio jos vystymo. Pianistas kun. Benito Rivera, S. J. pasižymėjo aiškumu ir užtikrintu išpildymu.

Concerto No. 1 pianinui ir orkestrui parašytas daugiau neoromantiniame stiliuje, kur muzika, nežiūrint modernių harmonijų, laikosi klasikinės formos. Kūrinys parašytas vieno-

je ištisinėje dalyje, kurioje pagrindinės temos kartojasi naujomis variacijomis. Pianistas kun. Leslie Schnierer, S. J. atliko solo su preciziška technika.

Simfoninis orkestras visus kūrinius atliko labai gerai. Jis buvo diriguojamas patyrusio, nors dar jauno dirigento Elyakum Shapira. Jo dirigavimu Markaicio kūriniai buvo pristatyti Baltimorės visuomenei su jautriu įsijautimu ir inteligentišku kompetetingumu. Abu tie

kūriniai buvo atlikti pirmą kartą.

Po kūrinių atlikimo autorius buvo iškviestas scenon ir labai šiltai sutiktas koncerto klausytojų.

Po koncerto Loyolos kolegijoje įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo nemažai ir lietuvių. Čia besidalydami išpuoliais ir išskeldami įdomių minčių, pakalbėjo Loyolos prezidentas kun. Salinger, S. J., min. J. Kajekas ir kompozitorius kun. Markaitis, S. J.

C. Suredokas

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS ARKIVYSK. J. MATULAIČIUI

Gegužės 19 prie Nekaltai Pradėtos Švč. Mergelės Kongregacijos sodybos pašventintas kongregacijos steigėjo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminklas — senelių poilsio namai.

Tai antros tokios didelės iškilmės seserų kongregacijos gyvenime Amerikoje. Pirmosios buvo 1955, šventinant vienuolyno koplyčią. Tik anais metais po didelio potvynio maža kas iš rėmėjų galėjo iškilmėse dalyvauti. Šiuokart iš ryto oras buvo ūkanotas, bet vėliau dangus išsiblaivė ir saulutė nusisypsojo. Nors šventinimo iškilmės vyko tik antrą valandą, bet svečiai pradėjo rinktis jau nuo pat ryto.

11:30 val. vienuolyno koplyčioje vysk. V. Brizgys atlikė pamaldas ir pasakė pamokslą.

2 val. didoka aikštė prie Matulaičio Namų buvo pilnutėlė žmonių. Namų priekyje pasirodė Norwich diecezijos vyskupas Vincentas Hines, lydimas vysk. V. Brizgio, prelatų J. Balkūno, Pr. Juro, V. Balčiūno, K. Vasio, Putnamo klebono P. Auclair, kongregacijos kepeliono kun. prof. Stasio Ylos, Matulaičio namų kepeliono kun. V. Zakaro ir daugelio kitų kunigų. Vyskupas V. Hines, atlikęs namų šventinimo apeigas, nuvyko pa-

šventinti koplyčios, prelatai J. Balkūnas, V. Balčiūnas, Pr. Juras ir P. Auclair atliko namų vidaus šventinimą.

Po šventinimo visus dalyvius kongregacijos ir savo vardu pasveikino Matulaičio Namų kapelionas kun. V. Zakaras. Jis vadovavo visai sveikinimų programai.

Kalbėjo vyskupai V. Hines ir V. Brizgys, prel. P. Auclair, kongregacijos rėmėjų gildos pirmin. prel. Pr. Juras, Chicago rėmėjų skyriaus vardu ponias Remienė, prel. J. Balkūnas ir, pabaigoje motinėle M. Aloyza, dėkodama rėmėjams ir džiaugdamasi, kad prieš devynerius metus kilusi svajonė jau išsipildė. Po vyskupų kalbų perskaityta gubernatoriaus sveikinimo telegrama.

Kodėl Matulaičio Namai?

Prel. J. Balkūnas savo kalboje paaiškino, kodėl pastatyti poilsio namai pavadinti Matulaičio Namais.

Devyniolikto amžiuje Rusijos caro valdžia Lietuvoje stengėsi sunaikinti katalikų tikėjimą: uždarė vienuolynus, daug bažnyčių, kunigus laikė namų arešte, draudė spausdinti lietuviškas maldaknyges. Ir štai 1911 iš paskutinio marijonų vienuolio tėvo Senkaus priima amžinuosius vienuolio apžadus Petrapilio dvasinės akademijos profesorius, kurio laukė akademijos rektoriaus ir vyskupo titulai, kun. dr. Jurgis Matulaitis, trokšdamas atgaivinti Lietuvoje vienuolynus ir jų pagalbą religinį gyvenimą. Tai buvo Dievo Apvaizdos siųstas žmogus. 1918 jis įsteigė Nekaltai Prad. Švč. Mergelės Kongregaciją, kuriai šiemet sukanka 50 metų. Kongregacijos tikslas buvo rūpintis vargšais ir spauda. Dėl to kongregacijos steigėjui ir religinio gyvenimo atgaivintojui Lietuvoje ir pastatytas Putname šis paminklas. Jame ras sau prieglaudą vargšai ir ligoniai.

Po šventinimo iškilmių vyko namų apžiūrėjimas ir vaišės.

Jonas Obelinis

Kun. B. Markaitis, S. J. su dirigentu ir solistais. Iš k. į d. kun. Leslie Schnierer, S. J., pianistas, Elyakum Shapira — Baltimorės simfoninio orkestro dirigentas, kun. Markaitis, kun. Benito Rivera, S. J. — pianistas.

Truputis istorijos

1959 gegužės mėn. Putname įvykęs rėmėjų seimas išskėlė reikalą statyti senelių poilsio namus. Rėmėjai pasižadėjo statybą remti. 1961 balandžio mėnesį gautas leidimas iš vysk. V. Hines. 1963 surasta tinkama vieta netoli vienuolyno (viena mylia). Tą vietą nupirko Worcesterietė Magdalena Giraitienė, didelė seselių rėmėja. 1965 gauta 200,000 dol. pašalpa iš Connecticut valstijos gubernatoriaus įstaigos. Tų pačių metų balandžio 25 įvyko žemės įstatymo pirm. prel. Pr. Juras pašventino kertinį namų akmenį. 1967-68 vyko sparti statyba. Vidaus įrengimo darbai baigti paskutinę naktį prieš šventinimo iškilmes.

Pastatai ir kambariai

Matulaičio Namai susideda iš šešių dalių: trijų aukštų centrinių pastatų, po dviaukštį pastatą iš dešinės ir kairės ir už jų trys vieno aukšto sparnai. Centrinio pastato pirmas aukštas skirtas administracijai, antras — virtuvei ir valgomiesiems, trečias — seselių klauisytis muzikos, pamaldų koplyčioje ir kiekvienu metu susisiekti su slaugėmis. Kambariuose gyvena po vieną ir po du asmenis.

Aplink namus numatoma pasodinti medžių, krūmelių, užkaldinti pievutę, įrengti gėlynus, kad, gražiam orui esant, gyventojai galėtų maloniai laiką praleisti lauke.

Matulaičio Namai viršininkė sesuo M. Felicija rengiasi pirmiausia čia perkelti gyventojus iš Villa Maria Thompsono, o paskui priimti ir naujus.

Matulaičio Namai, kurių statyba ir įrengimas atsiėjo arti pusantro milijono dolerių, yra pareikalavę daug darbo, vargo ir aukų. Bet tai yra visų lietuvių pasididžiavimas. Pr.

LMKF New Haveno klubo sukaktis

Gegužės 26 iškilmingai atžymėta klubo penkerių metų veiklos sukaktis. Pirmoje minėjimo dalyje buvo Vasyliūnų rečitalis. Jie atliko vien lietuvių kompozitorių trumpesnius kūrinius. Veik išties lietuviška auditorija su dėmesiu išklaušė A. Račiūno, K. V. Banaičio, J. Grudžio, J. Gaidelio, V. Jakubėno, M. K. Čiurlionio — Jakubėno, B. Budriūno lyrinio charakterio kompozicijų. I. Vasyliūnas kiekvieną veikalą atliko skirtingu temperamentu, giliai įsijausdamas į mūsų žymiųjų muzikos kūrėjų dvasinę gėlmę intymiai išgyventas nuotaikas. Vasyliūnai užsipelnė nuoširdaus auditorijos įvertinimo.

Po koncerto klubo pirminin-

valgomasis, koplyčia yra tame pačiame aukšte, o išėjimas į lauką taip pat yra tiesioginis.

Namai turi terapijos kambarius, kabinetą gydytojams, užsiėmimų kambarius. Kiekviena sparna yra slaugių stotis. Centrinė slaugių stotis — sparnų susijungimo centre. Gyventojai savo kambariuose galės klausytis muzikos, pamaldų koplyčioje ir kiekvienu metu susisiekti su slaugėmis. Kambariuose gyvena po vieną ir po du asmenis.

Aplink namus numatoma pasodinti medžių, krūmelių, užkaldinti pievutę, įrengti gėlynus, kad, gražiam orui esant, gyventojai galėtų maloniai laiką praleisti lauke.

Matulaičio Namai viršininkė sesuo M. Felicija rengiasi pirmiausia čia perkelti gyventojus iš Villa Maria Thompsono, o paskui priimti ir naujus.

Matulaičio Namai, kurių statyba ir įrengimas atsiėjo arti pusantro milijono dolerių, yra pareikalavę daug darbo, vargo ir aukų. Bet tai yra visų lietuvių pasididžiavimas. Pr.

kė L. Židonytė pakvietė į Sėdus ištaigingą rezidenciją, kelias mylių nuo New Haveno, kur įvyko antroji minėjimo dalis. Pirmininkė apibūdino penkerių metų klubo darbus. Klubas, nors neturi daug narių, bet daug nuveikė kultūrinėje srityje. Įvairiomis progomis buvo kviečiami lietuvių intelektualai su paskaitomis. Klubas yra suruošęs visą eilę koncertų, meno parodų. Jų koncertų programos yra atlikę dainininkės S. Nasvytė, Valiukienė, I. Stankūnaitė, A. Vedeckaitė, pianistės A. Kepalaitė, J. Rajauskaitė, aktoriai — V. Valiukas, A. Dauguvietytė, D. Juknevičiūtė, poetai — S. Santvaras, S. Jakštas, B. Pukelevičiūtė, mokslininkas A. Rannit, menininkė L. Židonytė. Klubas neatsilieka ir šalpos darbe. Siunčia siuntinius vargan patekusiems broliams. Siame jų darbe daug padeda vyrai.

Vėliau buvo sveikinimai. Kalbėjo buvusi PMT pirm. G. Žilionienė, kuri dabar yra LMKF atstovė PMT-je. Jos pastangomis įkurtas New Haven klubas. N. Y. klubo vardu sveikino klubo vicepirm. M. Ulėnienė. Waterburio klubo pirm. D. Venslauskaitė sveikino ir dėkojo newhavenietėms už aukšto lygio meninius parengimus. Pabaigoj kalbėjo LMKF pirm. V. Jonuškaitė-Leskaitienė. Ji įvertino New Haven klubo veiklą.

Po oficialios dalies svečiai buvo vaišinami puikiais užkandžiais, gėrimais, skanumynais, paruoštais p. Ščukienės ir jos motinos.

I. Banaitienė

WORCESTER, MASS.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčiai reikalingas

VARGONININKAS

Kandidatai prašomi kreiptis į kleboną Rev. John C. Jutt, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

150 dol. O. Arlauskas, Chicago, Ill.

136 dol. Lietuvių Menininkų Sąjunga Brooklyne per A. Vismingą, Woodhaven, N.Y.

100 dol. J. Miklasevičius, Richmond Hill, N.Y.

Po 10 dol. J. Būtenas, Paterson, N.J.

N. N. Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. J. Janušauskas, W. Hartford, Conn.

S. E. Victor, Elkins Park, Pa.

J. Sarsky, So. Ozone Park, L.I.N.Y.

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— Žuvę už Lietuvos laisvę partizanai ir Sibiro tremtiniai bus prisiminti birželio 15, šeštadienį, 10 val. vak. Chicagoje Rudžių finansuojamame radijo Forume. Partizanam ir Sibiro tremtiniam skirtą programą atliks akt. St. Kielaitė, žurn. V. Kasniūnas, akt. J. Kelečius ir žurn. Vl. Ramojus. Prieš dvi savaites tame radijo Forume kalbėjo "Chicago Sun-Times" editoriaų redaktorius R. Kennedy tema "Kaip tautinė grupė prasmūsti į didžiąją amerikiečių spaudą". Priviame pokalbyje red. R. Kennedy prisiminė, kad buv. "New York Times" redaktorius Tolushis buvęs jo asmeniškai draugas. Red. R. Kennedy "Sun-Times" dienraštyje jau yra parašęs eilę vedamųjų apie Lietuvą ir su malonumu lanko lietuvių operos spektaklius.

— Vytautas Vaitiekūnas, JAV LB centro valdybos prašomas, paruošė vieną straipsnį anglų kalboje apie Lietuvoje vykusių vežimus ir Lietuvos okupaciją. Straipsnis siuntinėjamas LB apygardų ir apylinkių valdybom.

— Žurnalistas Vladas Būtenas, JAV LB centro valdybai prašant, parašė tekstą radijo programai, kuri bus įrašyta į juostą ir transliuojama per amerikiečių radijo stotis birželinį įvykių minėjimo progą.

— Mykolas Drunga talkina centro valdybai versdamas įvairius raštus ir anglų kalbą. Šiuo kartu jis išvertė į anglų kalbą Vlodo Būteno parašytą radijo programos tekstą.

— Dr. Domas Jasaitis, 14 metų gyvenęs ir dirbęs Tampoje, Floridoje, išėjo į pensiją ir gegužės pradžioje persikėlė gyventi į New Yorką. P. Jasaitis apsisotjo pas savo dukterį Elena ir žentą dr. K. Valiūnas, 120 Paine St., New Rochelle, N.Y. 10804. Gegužės 18 dr. D. Jasaitis buvo paliestas širdies smūgio ir nuvežtas ligoninėn. Sveikata taisosi. Po poros savaičių tikisi grįžti iš ligoninės ir žmonos, dukters, žento bei anūkų malonioj globoj stengsis galutinai nugalėti ištikusį negalavimą.

— Edm. Geibavičius metam išvyko į Europą atostogų (sabbatical leave). Po metų grįš į Xavier universitetą, kur septynerius metus ištarnavo assistant professor laipsniu.

— Dr. A. S. Butkys, dėstąs Lehigh universitete, Bethlehem, Pa., neseniai buvo pagerbtas, suteikiant jam pripažinimą "Outstanding young man of America". Daugeliui daro didelį įspūdį, kad jis, tegalėdamas judėti tik vežiojamoje kėdėje, sėkmingai baigė aukštųjų mokslus ir dabar profesoriauja universitete. Jis įtraukiamas į šio krašto mokslo žmonių enciklopediją į "American Men of Science".

Iš "Grażinos" operos spektaklio New Yorke. Diriguoja Aleksandras Kuciūnas, priekyje solistas Stasys Baras.

Nuotr. V. Maželis

BALTIMORE, MD.

Sv. Alfonso mokyklos mokslo metų užbaigimo programa bus birželio 9. Graduantių mišios bus 8:30 v.r. Po mišių jie nusifotografuos su parapijos kunigais. Užbaigimo programa bus 3 v. popiet parapijos salėje. Diplomus, dovanas už pasižymėjimą moksle išdalins prel. L. Mendelis. Šiemet parapijos mokyklą baigia 16 berniukų ir mergaičių.

Bingo žaidimus rengia sodalietai birželio 14 šv. Alfonso mokyklos salėje. Bus ir įvairiausių valgių. Pradžia 7:30 v.v.

Lietuvių Bendruomenė birželio 16 rengia baidiųjų birželio įvykių prisiminimą. Už ištremtuosius į Sibirą 8:30 v. bus mišios. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Lietuvių radijo valandos piknikas bus birželio 16 Conrad's Ruth Villa parke. Visi ten galės maloniai praleisti laiką. Sokiame gros Jono Lekevičiaus orkestras. Radijo programos vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas turi parengę įdomią programą. Scemininkės visiem pagamins valgių. Autobusas į pikniką išvažiuos 11 val. ryto.

Lietuvių svetainės šėrininkai kviečia visus į metinį jų pikniką, kuris bus birželio 30 Conrad's Ruth Villa parke. Autobusas nuo lietuvių svetainės išeis 11 val. ryto. Šokiams gros J. Lekevičiaus orkestras.

Jonas Pazneika, ankstesnės kartos lietuvis, gimęs ir augęs Baltimorėje, po sunkios ligos mirė Maryland General ligoninėje gegužės 27. Velionis buvo uolus šv. Alfonso parapijos na-

Philadelphijoje Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos tėvų parengime gegužės 18 dainavo jauna dainininkė Daiva Puzinauskaitė iš Washingtono. Po savaitės jos motina žuvo automobilio katastrofoje prie Washingtono.

Nuotr. K. Cikoto

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Vakaras, žodžiai, dainai, kūrėjai

Gegužės 18 Philadelphijos Vinco Krėvės vardo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas surengė įdomų ir originalų dailaus žodžio ir dainos vakarą.

Mūsų rašytojų — kūrėjų darbai, nuo pirmųjų rašyto žodžio laikų iki šiandien, šių metų Draugo laureato Vytauto Volerito surinkti ir supinti į literatūrinį montažą, pavadintą "Margais laikais keliauja žodis", buvo meistriškai perduoti philadelphiečių Dalės Jakienės ir Virginijos Majauskienės ir svečio iš Newarko Broniaus Balčiūno. Į montažą įpinti šių dienų poetai, Ona Audronė-Balčiūnienė ir Jonas Aistis, patys pasirodė scenoje ir skaitė savo kūrinius. Philadelphiečių gerai pažįstama ir mėgiama Ona Pliuskonienė, akomponuojant Anelį Kaulinytę, jausmingai atliko kelias mūsų kompozitorių dainas. Jaunutė dainininkė iš Washingtono Daiva Puzinauskaitė visus maloniai nustebino savo modernia lietuvių liaudies dainų interpretacija, palydint gitarą. Puikią vakaro nuotaiką dar padidino skulptoriaus Petro Vaškio meniškai dekoruota scena su įdomiais šviesos efektai.

Būtų malonu, kad ir kitų miestų lietuviai galėtų pasidžiaugti šia įdomia paruošta programa — ji verta gastroliuoti!

Tapytojos dovana šv. Andriejaus parapijos klebonui

Philadelphijoje gyvenanti lietuvaitė tapytoja Adele Smailis savo darbais yra žinoma lietuvių ir amerikiečių visuomenėje. Jos kūryboje turi svarbią vietą natūrmortai ir madonos. Savo kompozicijose ji dažnai naudoja rūtas, lietuviškas juostas bei audinius ir lietuviškų kryžių bei koplytėlių formas. Tapytojos madonos yra ypatingos savo išraiška ir originalumu. Jų tarpe yra indėnų ir negrių. Vienas iš ypatingiausių kūrinių yra Aušros Vartų Marijos paveikslas. Šis didelio formato, nepaprastu kruopštumu tapytas paveikslas dabar yra šv. Andriejaus parapijos klebonijoje. Tapytoja jį padovanojo klebonui kun. Jurgiui Degučiai vardinę proga.

Sv. Andriejaus parapijos bažnyčia su lietuviškomis mišiomis ir salė su šeštadieninės mokyklos patalpomis yra tikras lietuviškumo centras Philadelphijoje. Klebonas kun. Jurgis Degutis puikiai supranta, remia ir skatina lietuvišką veiklą. Anot tapytojos, klebonui dovanojo Aušros Vartų Madona to-

kioje aplinkoje bus tinkamai įvertinta.

Tapytoja Adele Smailis turi dvi studijas: savo namuose Philadelphijoje ir Gibbstown, New Jersey. Jos mokiniai yra amerikiečiai ir lietuviai. Prieš porą savaičių baigėsi puikiai pasisekusį, tris savaites trukusį jos darbų parodą, Mt. Airy, Pa. Buvo išstatyta 10 paveikslų ir viena skulptūra.

Adele Smailis gerai kalba lietuviškai, remia lietuvišką veiklą ir priklauso Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphijos klubui.

Lietuviai televizijoje

Nekantriai lauktas lietuvių pasirodymas per televiziją Philadelphijoje birželio 1 praeio sėkmingai. Mūsų žinomi solistai Daiva Mongirdaitė ir Stasys Baras, pianistė Aldona Kepalaitė, akordeonistas Kazys Daubaras (Charles Dauber) ir tautinių šokių grupė "Žilvinas" neapvylyė nei žiūrovų, nei televizijos programos vadovų. Vienas trūkumas, daugelio žiūrovų pastebėtas, buvo solistės tautiniai drabužiai, kurie nebuvė tinkamai parinkti tokiai reprezentacijai.

Šią televizijos programą išrūpino jubiliejinio komiteto nariai Rima ir Gabrielius Mironai. Jie gražiai pristatė mūsų menininkus ir programos komentatoriui atsakinėjo į klausimus apie Lietuvos istoriją, jos padėtį šiandien ir jubiliejinio komiteto veikimo tikslą.

Visi, matę šią programą, yra prašomi parašyti padėkos laiškelį KYW televizijos stočiai.

"Žilvinas" linksmino veteranus

Philadelphijoje esančiuose karo laivyno ir marinų veteranų senelių namuose — U. S. Naval Home Philadelphijos tautinių šokių grupė "Žilvinas" gegužės 26 su pasisekimu atliko popietės programą. Vienas iš veteranų, pristatydams šokėjus, paskaitė Algimanto Gečio, jubiliejinio komiteto pirmininko, paruoštą santrauką apie Lietuvą, jos okupaciją ir jubiliejinio metus. Jauni, linksmi, pilni energijos šokėjai linksmino ir pagyveno senelius karžygius. Po programos prisistatė du lietuvių kilmės veteranai. Jie didžiavosi šokėjais ir savo kilmę.

Šokėjai šiai programai buvo pakviesti tarpininkaujant agromui Kazimierui Cikotui, kuris rūpinasi U. S. Naval Home rajono gražinimu — gėlių sodinimu ir jų auginimu šiltnamiuose.

S.M.J.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

ELIZABETH, N.J.

Grūpei jaunimo sukūrus čia vieną liuanistinę mokyklą, kai kurie skeptikai galvojo, kad jaunimo entuziazmui praėjus, šita mokykla subyrės, kaip subyrėjo daugelis įvairiose lietuvių kolonijose veikusių mokyklų. Tačiau gegužės 26 įvyko jau antrosios mokslo metų pabaiguvės, ir šeštadieninė mokykla dideliu visų lietuvių pasitenkinimui nei mokinių nei mokytojų nepritrūko.

Šių mokslo metų pabaiguvės parodė, kad mokykla yra gerokai sustiprėjusi, kad ji turi nuolatinio prieauglio, nes joje veikia ir priešmokyklinio amžiaus vaikams darželis, ir kad patys mokiniai yra padarę nemažą pažangą.

Si mokykla veikia daugelio žmonių jai teikiama visokeriopa parama. Mokyklai patalpas be atlyginimo duoda vietinės parapijos klebonas, prel. M. Kemėzis, parapiinės mokyklos vedėja prancišketė seselė Vincencija taip pat lietuviškai mokyklai rodo didelio palankumo ir nuosirdžiai jai talkina, tačiau didžiausią mokyklos darbų našta neša keletas šios mokyklos organizatorių, kurie ir dabar mokykloje tebedėsto, o jie visi, išskyrus ilgametį mokyklos darbuotoją kun. J. Pragulbičką, yra jauni žmonės, jau čia mokslus baigę lietuviai.

Mokyklai vadovauja inž. architektas Algirdas Brazinskas. Jos išlaikymu rūpinasi mokyklos tėvų komitetas, kuriam jau antus metus vadovauja p. Audėnas. Mokyklą savo aukomis remia ne tik LB apygarda, jai priklausančios apylinkės, LTS vietinis skyrius, bet ir atskiri asmenys.

Mokslo metų užbaigimo iškilmėse mokyklos mokiniai, pradedant darželio amžiaus vaikais, pašoko tautinių šokių, deklamavo ir dainavo. Darželio mokiniai pašoko suktinį, Rasa Eitmanaitė ir Ričardas Jokūbaitis padeklamavo Tarpurių ir Žemės kėlę žolę. Vyresnieji mokiniai pašoko Blezdinėlę, Sustą, Rugučius, Per giria girelę ir Kepurinę. Šokius paruošė ir jiems vadovavo mokytoja Audronė Bartytė. Akor-

deonų šokius palydėjo Leonardas Kiaušas. Mokinių choras, paruoštas ir vadovaujamas mokyklos mokytojos Jūratės Vebalaitės-Lichtfield, labai gražiais ir suderintais balsais padainavo Ant kalno karklai, Pasėjau kanapę, Grįšim, grįšim ir O, skambink per amžius. Vyresniųjų mergaičių choras žavėtinai padainavo Kukuoją gegutę, Oi žiba žiburėlis, Šalia kelio vieškelėlio, Lopšinę ir Per giria, girelę. Chorui pianinu pritarė nuolatinis mokyklos talkininkas Julius Vebalaitis. Danutė Kiaušaitė padeklamavo O.B. Audronės eilėraštį Amerika, Audronė Karašaitė — P. Vaičiūno eilėraštį Laisvės sūnus.

Mokyklos vadovybė, atsidėkodama mokyklos rėmėjams, prel. M. Kemėziui, švenčiančiam 30 metų kunigystės ir 15 metų darbo Elizabetho lietuvių parapijoje sukaktuves, ir parapiinės mokyklos vedėjai seselei Vincencijai, įteikė kuklias dovanėles, o mokyklos tėvų komitetas visus dalyvius ir mokinius pavaišino kava ir namų darbo kepiniais. Vaisės paruošė tėvų komiteto narės Didžbalienė ir Kvedarienė.

Džiaugiantis mokyklos rodoma pažanga, vis dėlto tenka apgailestauti, kad ne visi lietuvių vaikai šią mokyklą lanko. Švėsdami sukaktuvinius metus ir norėdami lietuviškas mokyklas lankančių vaikų skaičių pakelti bent iki 5000, visi šių apylinkių lietuviai padarys labai gerą darbą, pasistengdami paraginti savo pažįstamus tautiečius kitais mokslo metais taip pat atsiųsti savo vaikus į lietuvišką mokyklą. "Aušros" laikų žodžiai "didi gėda savosios kalbos gerai nemokėti" galioja ir čia, šitime krašte, kur kiekviena svetima kalba ir svetima kultūra yra pagerbiama. Laikas, kada buvo gėdijamasi lietuviškai kalbėti, yra seniai praėjęs. Ir mūsų kalba ir įvairūs kultūriniai pasireiškimai čia ne kartą buvo prideramai įvertinti, o, palyginti, didelis mūsų inteligentinių profesijų darbas dirbančių skaičius rodo, kad lietuvių tauta yra tikrai pilnateisis kultūringų tautų šeimos narys.

K.J.

AUKOS

Jungtiniam Finansų Komitetui iš LB apylinkių ir kitų organizacijų

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba — 850 dol.

LB Elizabeth N.J. apylinkė 658.13 dol.

LB Grand Rapids, Mich. 600 dol.

LB Worcester, Mass. 200 dol.

LB New London apyl. Conn. — 167 dol.

LB Cicero, Ill. apyl. 140 dol.

LB Gage apyl. Chicago — 120 dol.

HARTFORD, CONN.

Birželio įvykių minėjimas

Baisių birželio įvykių minėjimas bus birželio 7, penktadienį, 7:30 val. vak. L.A.P. klubo patalpose, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Kalbės kunigas prof. Stasys Yla, dvejis metus kalintas Stutthofio koncentracijos stovykloje, ir Stefania Rūkienė, ilgametė Sibiro kankinė. Po minėjimo bus dail. Jono Rūtenio dailės kūrinių parodos atidarymas.

Birželio 9, sekmadienį, 8:30 val. bus gedulingos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi birželio baisių įvykių minėjime, parodos atidaryme ir pamaldose už žuvusius dėl Lietuvos laisvės gausiai dalyvauti.

J. Bernotas

LB Bridgeport, Conn. apyl. 75 dol.

LB Easton, Pa., apyl. 70 dol.

LB Roseland, Chicago — 51 dol.

Liet. karių veteranų "Ramo-vė" centro valdyba, Chicago — 25 dol.

LB ap-kės praneša, kad lėšų telkimas tęsiamas, platinant loterijos bilietus ir kitus JF komiteto leidinius per išitus metus. Kitos organizacijos prisijungė auka savo iniciatyva, atsiliepdamos į Jungtinio komiteto atsišaukimą.

Jungtinis finansų komitetas reiškia nuosirdžią padėką.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

Klausimas

Eidama laiptais, pavirtau ir sulaužiau savo kairės rankos riešą. Vyras mane tuoj nuvežė į artimiausią ligoninę, kur man buvo padarytos rentgeno nuotraukos (X rays) ir ranka buvo sugipsuota. Po to ėjau į ligoninę kas dvi savaites. Jie vis darydavo rentgeno nuotraukas. Doktoras, kuris mane prižiūrėjo, buvo nepažįstamas, bet mes juo pasitikėjome. Girdėjome, kad jis esąs chirurgas.

Praėjo keletas mėnesių, ir gipsas buvo nuimtas. Doktoras pasakė, kad ranka jau visai sugijusi. Mes pasakėme daktarui, kad taip negali būti, nes riešas deformuotas ir kaulas išsikišęs. Sako, nieko čia nepadarysi, taip jau kaulas yra suaugęs. Taip ranka pasiliks visam gyvenimui.

Man tai buvo didžiausias smūgis. Mums buvo patarta nueiti pas kitą chirurgą ir su juo pasitarti. Nuėjome. Jis nuodugniai apžiūrėjo mano ranką. Padarė ir rentgeno nuotraukas pas jo rekomenduotą daktarą. Galų gale jis mums pasakė, kad taip ranka turės pasilikti. Jei aš norėčiau, kad ranka gražiai atrodytų, reikėtų ją vėl iš naujo nulažyti ir vėl sustatyti.

Iš to mes sprendžiame, kad pirmą kartą ranka buvo prastai sustatyta. Klausėme, ar ranka buvo prastai gydyta. Į tai jis nieko neatsakė, bet tylėjo. Mes visai stengėmės jį kvosti, bet jis atsisakė mums sakyti, ar gerai, ar prastai ranka buvo gydoma.

Kitos operacijos mes nusistatė nedaryti, nes vėl pereiti per visus tuos skausmus mano nervai neišlaikytų. Norime Tamsos paklausti, ar galima ligoninėje dirbantį daktarą traukti atsakomybės dėl prasto gydymo, kurio rezultate aš pasilikau su deformuota ranka. Mūsų pažįstamas draudimo bendrovės agentas mums sako, kad jo žmona turėjusi panašią bylą, kad jiems kainavę daug pinigų, kad jų advokatas jiems žadėjęs laimėti bylą, bet kad jie bylą pralaimėjo, nė cento negavę ir dar advokatai prisiėjo užmokėti. Prašau mums nuosirdžiai ir lietuviškai patarti.

Nukentėję, Massachusetts

Atsakymas

Ligoninės traukti atsakomybės pas mus negalima (charitable immunity). Daktarą traukti atsakomybės galima, nors jis ir dirba ligoninėje. Tačiau reikia žinoti, kad tokiais atvejais vadinamos "malpractice" bylose neužtenka įrodyti, kad gydymo rezultatas buvo blogas. Tamstų atveju neu-

tektų įrodyti, kad ranka pasiliko deformuota. Tamstos turėtų mėt įrodyti, kad daktaras savo darbą atliko netikusiai (unskillful), arba kad jis buvo neatsargus (negligent), ir kad rezultatas yra to "netikuso" arba "neatsargaus" gydymo paseka (cause).

Neužtenka įrodymo, kad daktaras padarė "klaidą", arba kad jo gydymas "pakenkė" Tamsos rankai. Blogas rezultatas arba "akcidentas" nėra pakenkamas "netinkamumo" arba "neatsargumo" įrodymas. Tokiose bylose ieškovas (Plaintiff) turi įrodyti eksperto pagalba, kad jei nebūtų buvę daktaro "neatsargumo", rezultatas normaliomis sąlygomis nebūtų įvykęs. Yra medicinskių standartų, kurių daktaras privalo laikytis. Klausimas, ar Tamstų daktaro elgesys ir gydymo būdas buvo "žemiau priimto mediciniško standarto", būtų paliekamas prisiekusiųjų (jury) nuožūrai. Ieškovas (Plaintiff) turi surisauti medicinos ekspertą, kuris būtų įsitikinęs, kad ieškovas nukentėjo dėl savo gydytojo "kaltės" ir kad tas ekspertas sutiktų liudyti ieškovo naudai teisme.

Ar Tamstų aplinkybėmis yra užtenkamai medicinskių faktų bylai iškelti, — negaliu pasakyti. Tik nuodugniai išsilinus ir išstudijavus visas sąlygas ir aplinkybes, būtų galima pasakyti, ar yra pagrindo tokiai bylai iškelti Tamstų atveju.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant dovanas-siuntinius į LIETUVĄ ir USSR

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstundžiai klientų patenkinti. Garantuota skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

prima užsakymus BUTAMS giminėms gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje, o taip pat Sovietų gamybos prekėms jų tarpe — automobiliams, motociklams, televizijų aparatams, radio transistoriams, magnetofonams (tape recorders), kuriuos galima užsakyti per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

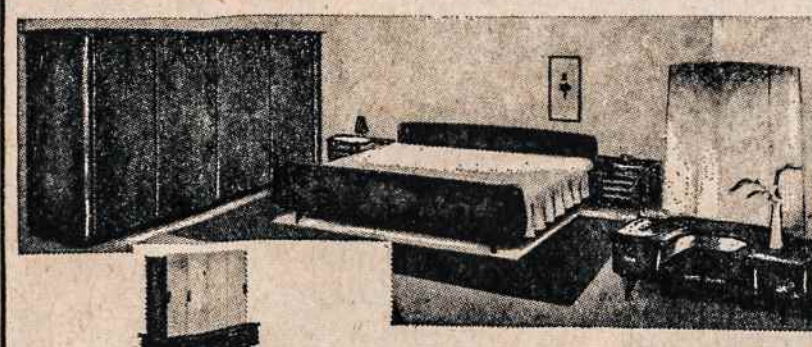
45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0068
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3333 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134 — 5879 State Road (216) 884-1738
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau 365-5255
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503 — 309 W. Federal St. RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street 274-6400
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. SL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street PW 8-2868

MEISTERISKA IR KULTURINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas naujų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400

(Tarpe 1-mos ir 2-os gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Vladas Mikėnas, veteranas tarp-tautinis meistras, pasidalino pirmą vietą Lietuvos šachmatų p-bėse, Vilniuje, su kauniečiu A. Butnoriu, abu surinkę po 10 taškų iš 14 galimų. 3-čiu baigė Kęstutis Kaunas iš Kauno su 9½ tš., toliau klaidėdiesiai Rumancevas ir R. Barstaitis po 9 tš., I. Vistanekis (Vilnius) 8½ tš.

Povilas Vaitonis neblogai pasirodė Ontario atvirose, nukabinęs pus-taškį pirmenybių laimėtoji Theodorovičiui, laimėjusiam pirmąją vietą su 5½-½ tš., G. Fuster, D. Allan, Doubleday ir dr. Winterton po 5-1, Povilas Vaitonis, Vranesic su pora kitų pakrovė po 4½ tš. Buvo 72 dalyviai.

Pasaulio pretendentų mače danas Larsen gana sunkiai susidorėjo su vengru Portišu, laimėdamas santykiu 5½-4½. Larsenui teks susitikti su Spaskiu iš Maskvos, pusbaiginiame mače. Kitas pusbaiginiame mačas tarp Talio ir Korčojaus, kuris įveikė JAV didmeistrį Reshevskį, greičiausia įvyks liepos mėnesį, Vilniuje.

Adelaidės Vytis su 4 komandom dalyvauja tarptautinėse: A klasės komandai vadovauja didmeistris R. Arlauskas; A Rezervinė I vad. P. Lukošius; A Rez. II — vad. B. Slamonas ir S. Reivyti; B Rez. vad. J. Bardauskas. A kl. komanda pirmąją ir kitos gana gerai varosi.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

15 dol. — Kun. W. Wolkovich, Brockton, Mass.

10 dol. — H. Verbela, Dania, Fla.

8 dol. — J. Stelmokas, Media, Pa.

6 dol. — A. Anusis, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — D. Kupstys, Elizabeth, N.J., J. Galiūnas, Woodhaven, N.Y., A. Zavadzkas, New London, Conn.

Po 4 dol. Z. Zabita, Brooklyn, N.Y., J. Zaliaduonis, N. Y. City.

Po 3 dol. A. Račkauskas, J. Cibulskas, T. Kancis, A. Girmis, K. Vasiliauskas, J. Si-maitis, B. Pocius, J. Vilpusauskas, V. Geibavičius, A. Kriščiūnas, B'klyn, N.Y., A. Dunajewski, E. Noakas, Ozone Park, N. Y., P. Siemaškievičius, B. Birutis, A. Varick, O. Danisevičius, J. Dailyda, V. Savukynas, J. Dabuzinskas, Woodhaven, N. Y., A. Bagdonas, A. Sutkus, K. Aleksandravičius, Rich. Hill, N. Y., A. Blechertaitė, Maspeth, N. Y., S. Jesaitis, Flushing, N. Y., E. Legeckis, Jamaica, N.Y., J. Telksnys, Great Neck, N. Y., E. Čepukis, Glen Cove, N. Y., A. Vikrikas, St. James, N.Y., C. Gečys, W. Zlioba, N.Y., V. Staskus, Yonkers, N.Y., V. Lelis, B. Užemis, Rochester, N.Y., M. Kerbelis, Amsterdam, N.Y., G. Čeras, Jamesburg, N.Y., O. Diskenas, Maywood, N.J., V. Kiukys, Somerville, N. J., A. Yuncza, Robbinsville, N.J., P. Ivaška, L. Bagdonienė, Eliz., N. J., P. Elvis, Morganville, N.J., Dr. Covalesky, Dover, N. J., S. Karutis, T. Janukėnas, Dorchester, Mass., J. Sakaitis, Worcester, Mass., V. Yankus, P. Averka, B. Strikaitis, So. Boston, Mass., B. Naras, Whitinsville, Mass., J. Cijuskas, Malden, Mass., V. Tamulis, Brockton, Mass.

Po 1 dol. K. Jankevičius, M. Velinora, A. Dubinskas, Balt. Md., Kun. J. Maknys, Ports-

Alfa Jeweler

A. USELIS

Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA CSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

LABIAUSIAI POPULIARI YORKVILLE VIETA

Vokiška-amerikoniška virtuvė

Vakarienė ir šokiai kas vakarą
sekmadieniais nuo 4 po pietų

231 East 86th Street
Tel. SA 2-9926

Cafe Geiger

Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.

Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė.
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda

NEW YORKE

Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktoriaus
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas STEPH. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, MA
Vedėjas P. VISCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8-9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ
RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p.
iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400
kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir
Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph
Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich.
48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos pristatymai
Kultūrinė-komercinė programa
Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryto

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

ROUND THE CLOCK Automatic
Telephone Answering & Recording
Equipment — St. Albans Record
Shop, 111-20 Farmers Blvd. Call
776-7897 ask for Miss Bernice Hinds

MALONEY BROTHERS
ROOFING FULLY INSURED
All work guaranteed — no job too
small or too big. 505 68th Street
Brooklyn. Call 745-8555

Operators (sewing machine). Ex-
perienced or straight sewers and
merrow. Suits, dresses, blouses. 35
hour week. Steady work, modern
plant. D'Armigene Inc., Bay Shore.
MO 5-9200 — Work near home

EXP OPERATORS ON DRESSES
Section work steady work all year
round good salary work near home
PUERTO RICAN SPORTSWEAR
275 Grand Street N. Y. C.
Call. 226-8309

SEE THE LARGEST
SELECTION OF PACEMAKER
and ALGLAS BOATS

ON THE EAST COAST
AT CPL YACHT SALES

"Algla 25" Wahoo"
FISHERMAN

\$5,390 Del.

C. P. L. YACHT SALES

189 W. Montauk Hwy.
Lindenhurst, N.Y.
888-5600

395 Woodcliff Avenue
Freeport, N.Y.
623-8100

Doc Soul and His Red Hot Record
Machine Entertainment for all oc-
casions: parties, diskoteks, wedding
receptions, cocktail sips — For the
best in music, contact Doc Soul at
his Soul Clinic 529-2914. Also comes
with band — "Bandah" Thomas Jr.
production.

JACKSON'S FLOOR
WAXING SERVICE
General Cleaning all work done at
reasonable rates. We also do light
moving — 1880 Strauss St. Brook-
lyn; Call 342-5043

OPERATORS
WORK ON DRESSES
Section work or complete garment
Steady—good pay nice conditions
Union Shop ROYAL PROCKS
64 W 23 Street (4th Fl.) OR 5-4511
(Between 5th and 6th Aves)

OPERATORS EXP
ON SPORTSWEAR
Steady work all year round
LEE YEE SPORTSWEAR
81 Walker St. (4th Floor)
Call CH 6-8898 or 925-3292

INVENTORY CLERK — MALE
Good salary must be good at figures
also teletype operators female
Steady nice working conditions
work near home DAVID SMITH
234 46th Street Brooklyn
Call GE 9-5600 — ext 234

CLERK TYPISTS (2)
Steady work — Publishing House
Mature people desired
PLENUM PUBLISHING CORP.
227 W 17th Street N. Y. C.
Call 255-0713 Mr. J. Phillips

MACHINE SHOP
HELP WANTED
No experience necessary
Call between 8-4:30 PM
VA 1-8949 or VA 1-9026

COMMERCIAL ALTERATIONS
Refrigeration and Air Conditioned
service Installation and Repairs —
all work guaranteed Allan Blueford
294 Gates Ave Brooklyn, N.Y. Call
789-5246

EVEREADY TRAILER CO. says,
Come to Us Last! Bring the best
deal you've gotten, we'll beat it on
Serra Scotty, Go-Tag-Along, Wild-
cat, Puma, Eldorado, Winnebago,
K.D. Pick up caps—largest stock of
trailer hitches in N. J. Route 22,
Scotch Plains. 322-9544.

OLD McDONALD'S CAMPSITE

located 1 mile North of red light
at Wurtsboro N.Y., on Rt. 209 get
off Rt. 17 at Exit 113 and go North.
100 sites with rustic setting in the
pines.

Tel. (914) 888-2337
Wurtsboro N.Y. 12790

L & D TRUCKING
No Job Too Big or Too Small
(2) 68 Vans 3 Men
All Work Guaranteed
Call
892-1980 or 823-8407

EXP OPERATORS
on Merrow machine
Must do a complete garment steady
work — work near home Danbury
Knitting Mills 1026 Cypress Avenue
Ridgewood Queens.

OPERATORS
exp on Blindstich & Overlock
Machines
and exp zipper setters
Steady work nice working conditions
ARDEE CO 50 South 4th Street
Brooklyn Call EV 8-5572

Delux Control Panel installed right
over your bed. It controls lights, hi-
fi, speakers and other electrical ob-
jects. All can be controlled right
from the bed. For information call
Robert Electric Repair, 962-2865.
58 W 126th Street, New York City.

OPERATORS
experienced on Skirts for single
needle machines. Steady light work
Also FLOOR LADY
Experienced — good pay
CAPITAL INC 638-4567
38 - 6th Ave. Brooklyn

ANDREWS WEST WELDING
SERVICE & REPAIRS
Industrial commercial and domestic
all work done at reasonable rates—
all work guaranteed. Call ST 3-6660
for fast prompt service.

Thoroughly Experienced
CARBON COLLATOR
Steady work \$90 a week to start
PREFERRED BINDERY
101 Crosby Street N. Y. C.
Call WO 6-2865

COMPLETE HOME
IMPROVEMENTS
10x16 Finished Basements for only
\$590 — Free estimates given — all
work guaranteed. Call 212-654-1945
ask for Mr. Tony Ruggiero

GUARDS full time security work
— pleasant surroundings, uniforms
furnished, fringe benefits. Splendid
opportunity for intelligent men.
Must have a car and a telephone.
Call and ask for Mr. DiMartino,
716 - 244-3400.

DUFFY'S BAIT & TACKLE
100 Shore Rd., Glen Cove, N.Y.
(516) OR 6-9543
Quachita Aluminum Boats — Car
Top Boats. Call for latest fishing
information. Open 7 days a week.

LIGHT HAULING
LOW LOW RATES
Evenings and Saturdays
ROM MORRIS & ROM MYERS
Phone 292-5831 or 588-4017
Bronx

Norėdamas turėti medžiagos
pažinti bolševizmo tikslam, įsi-
gyk šias knygas: Bolševizmo
Metai, 436 psl., 1 dol. Teroro ir
vergijos Imperija — Sovietų
Rusija, K. Bielinio, 308 psl. 1
dol. Baisusis Birželis, P. Nau-
miestiško, 238 psl., 3.50 dol.
Sios knygos gaunamos Darbi-
ninko spaudos kioske.

Kas norėty skaltis Darbininke
orašomas skambinti:
Glenmore 2 2923

Lietuviška vasarvietė BANGA

CAPE COD, MASS.

Great Marsh Rd. — Centerville, Mass.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville
Beach • Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima
gamintis valgi • Skandūs lietuviški valgiai • Grynus pušų oras ir
rami vietovė poilsiui • Svečiams be savų automobilių — transporta-
cija į ir iš paplūdimio • Šalia BANGOS randasi ežeras su paplū-
dimiu. Zuvavimo mėgėjams yra laivelis • Norintieji puikiai pra-
leisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKŠTIENE

76 Alicia Road, Dorchester, Mass. 02124 — Tel. (617) 282-8046
o po birželio 1 d.:

BANGA

P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. — Tel. (617) 775-4633

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY

Kelionės plačiame pasauly

WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie
Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausiu
pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio
puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens
ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burninės,
canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate.
Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje kon-
certai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su
įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į
Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę.
Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News skemad. laidose.

Rezervacijų informaciją reikalau kreiptis:

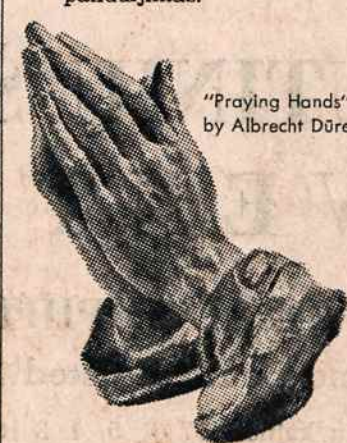
BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y.

Tel. (518) NH 4-5071

FAITH

Universal šermininėje
laidotuvės yra tikėjimo
paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer

universal

FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI

VISOSE KAPINĖSE

Šiam amatui pasiruošimas
garantuoja tinkamą patarnavimą

HOLLANDER
CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
AP 7-2332

PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užkeikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

VASAROTOJŲ DEMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiaame CAPE COD
kurorte — gražioje lietuviškoje Jansonų vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD MASS. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

Atidaroma vasarajimui nuo birželio 22 d. ir jau dabar
priimami užsakymai.

Kreiptis:

E. JANSONAS 15 Rosedale St. Boston, Mass. 02124, Tel. 288-5999;
po birželio 22 — tiesiai į vilą AUDRONĖ, Mrs. Marija Janzonas,
87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod, Mass 02655, Tel. 428-8425.

Visi mielai kviečiami atvykti!

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę,
kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras
maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu
ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarajimui
sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą,
kuri prasidės birželio 28 ir tęsis iki liepos 26. Visų rū-
šių sportas, graži gamta kartu su liuanistinėmis pam-
komis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atos-
togas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti:
Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Te-
lefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

KMS 29 kuopos susirinkimas bus birželio 9 d., 12 v. Apreiškimo parapijos salėje. Valdyba kviečia visas nares dalyvauti.

I lituanistikos kursus Fordhame jau užsiregistravo šie studentai: Mindaugas Valiūnas, Mass., Gražina Fidleraitė, N.Y., P. Skabeikis, N.Y., Anna Bush, N.Y., Marija Farrel, N.J., M. Bajorūnaitė, Mich., Marija Yorke, N.J., Joanna Mažeikaitė, N.Y., Gražina Bičiūnaitė, Ill., Marija Gebhardaitė, N.Y., Leonas Piro, N.Y., Marija Mažeikaitė, N.Y.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinio narių susirinkimas įvyko gegužės 24 dr. Juozo ir Aleksandro Kazickų rezidencijoje, New Rochelle, N.Y. Paskaitą apie savęs pilnutinį pažinimą skaitė prof. Antanas Sužiedėlis iš Washingtono, D.C. Pasistiprinus šeiminių patiekais puikiais užkandžiais, diskusijose pasiaukinta prelegento iškeltomis mintimis. Svarstant einamuosius reikalus, paliesti metraščio, naujų narių vajeaus klausimai.

New Jersey Lietuvių Tarybos valdyba iš šių metų parengimo gauto pelno kiek anksčiau įteikė 1,000 dol. Jungtiniam Finansų Komitetui, parėmė radiją, mokyklą ir kt. Iš likusios sumos nutarė gegužės — spaudos mėnesį paremti ir lietuvišką spaudą ir bent simboliškai atsilyginti už tarybos raštų ir pranešimų talpinimą. Už 25 dol. auką Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

KMS 24 kuopos susirinkimas bus birželio 9 d. 12 v., tuoj po sumos, Angelų Karalienės parapijos salėje.

Balfo valdybos posėdis šaukiamas birželio 11 d. 6 v. v. Balfo centro patalpose. Posėdyje dalyvaus ir naujas reikalų vedėjas kun. Pranas Geisčiūnas.

Skautų pavasario baliuje, kuris buvo gegužės 25 Maspetho lietuvių parapijos salėje, laimėjimam buvo leidžiami du dail. V. K. Jonyno paveiksai. "Gėles" laimėjo Mamertas Ercius iš Woodhaveno, "Paryžiaus katedrą" D. Marinis iš Woodside. Loterijai buvo skirta ir dail. Vytauto Raulinaičio skulptūra. Ji laimėjimam nebeleista, pagerbiant tą dieną žuvusį jos autorių.

Atėitinkū- sendraugių, studentų ir moksleivių — iškyla į Sunken Meadow State parką, L.I., bus birželio 16. Išvažiuojama 12 val. Važiuoti Long Island Expressway arba Northern State Parkway. Susirinkti pirmoje parko dalyje, po dešine tuoj įvažiuojant. Apie 5 val. visi susirinks pas Giedraičius, E. Northport, L.I. Tą pačią dieną bus ir sendraugių visuotinis susirinkimas.

Šeštadieninėje Maironio vardo mokykloje mokslo metai užbaigiami birželio 8 d.: 9 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje; 10 val. baigiamoji pamoka; 11 val. trumpas m. metų užbaigtuvų aktas; 5 val. abiturientų išleistuvės Maspetho parapijos salėje.

Piliečių komitetas, kuris rūpinasi apsaugoti Flushing Meadow parką nuo vandalizmo, posėdžiauja gegužės 29 Liet. Piliečių klube Maspeth. Iš k. į d. pirmoje eilėje: Robert Lewicki — Maspetho jaunųjų respublikonų klubo pirm., Peter C. Wytenus — pirm., John J. Flack — Glendale namų savininkų pirm.; antroje eilėje — Helen Kulber, John Klashus, Anthony Shoveliski. Nuotr. R. Kisielliaus

Lietuviai kviečiami į tarptautinę šventę Long Island

Ryšium su įvykstančiom tarptautinėm arklių lenktynėm Roosevelt Raceway, Garden City mieste, liepos 8-13 Long Islande skelbiama tarptautinė savaitė. Ta proga tom dienom didžiausiam pasaulyje

po stogu prekybos centre — Roosevelt Field Shopping Center — tame pačiam mieste ruošinama tarptautinė paroda, kur kas vakarą įvyks įvairių tautų meno programos.

New Yorko lietuviai per JV LB Tarybos narį K. Miklą irgi kviečiami dalyvauti šioje šventėje, parodoje ir meno programoje. Lietuviam siūloma net iki 100x30 pėdų vieta, kur jie galėtų įsirengti savo parodą išstatydami įvairius tautinius eksponatus (gintarą, juostas, tautinius drabužius, ir k.) ar parodydami vienokiu bei kitokiu būdu folklorą ir kultūrą. Be specialaus leidimo šia proga leidžiama, jei to pageidaujama, pardavinėti lietuviškas plokšteles, knygas ar dalinti propagandinę politinę ar kultūrinę literatūrą.

Meno programos įvyks vakarais specialiai pastatytoje estradoje ir ten lietuviai galėtų pasirodyti su savo liaudies daina ar tautiniais šokiais. Numatoma, kad tos savaitės bėgyje prekybos centrą aplankys per du milijonus žmonių. Todėl Lietuvos išgarsinimui būtų puiki proga ir yra labai svarbu, kad šioje parodoje lietuviai kuo įspūdingiau pasirodytų.

Pats prekybos centras visus šventės įvykius nemokamai reklamuos per didžiąją spaudą, radiją, televiziją ir per savo paruoštą literatūrą.

Kadangi laiko liko nedaug, nes galutinį atsakymą reikia duoti iki birželio 15, tuo svarbiu reikalu JAV LB New Yorko apygarda šaukia visų apygardos atstovų bei suinteresuotų asmenų pasitarimą, kuris bus birželio 10 d. 8 v.v. Liet. Atletų Klube, 1332 Halsey St., Brooklyne. Nepagailėkim darbo ir pastangų šiais Lietuvos laisvės kovos metais pasirengti ir dalyvauti šioje parodoje.

Atostogos Kanadoje

70 mylių nuo Montrealio, Laurentian kalnuose, prie gražaus didelio smėlėto ežero, išnuomojami vasarnamiai. Puiki vieta poilsiui, taip pat gera proga aplankyti Expo 1968. Prašome užsisakyti iš anksto adresu: A. Gaurys, 7730 Broadway St. La Salle, Montreal 32, Que. Canada. Tel. 366-8528.

Baigiantiem mokyklą ar jau nevedžiam geriausią dovaną — tai rašomoji mašinėlė, su anglišku ir pilnu lietuvišku raidynu. Vokiškos ir vietinės. Rašykite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviškai vasarviete Cape Cod ieškoma vasaros sezonui 2 mergaitės padavinėti į stalą ir tvarkyti kambarius. Kreiptis: Mrs. M. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

JUOSTOS - TAKELIAI — Milda Kvedaras, 5 Drum St., Iselin, N.J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

PADĖKA JŪRATEI KAZICKAITEI

Reiškiu didelę padėką savo ir savo šeimos vardu už jūsų drašą aplankyti mūsų sūnų kap. Kestutį Gedmintą ir kitus lietuvius, kovojančius Pietų Vietname, ypatingai tame išgarsėjusiame Khe Sanh.

VLADAS GEDMINTAS
ir šeima

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENES

NEW JERSEY APYGARDA
1968 m. birželio 16, sekmadienį

dideliame

ROYAL GARDENS PARKE
990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N. J.

rengia

NEW JERSEY
LIETUVIŲ DIENĄ

Šokiams gros Gutauskų orkestras. Veiks bufetas ir baras

Įėjimo auka \$1.50; jaunimui — 50¢
Pradžia 1 val. p.p. Programa 4 val. Šokiai 6 val.

LIETUVIŲ DIENĄ ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT!

**BOSTONO
ŽINIOS**

Robertas Wolondevicz, kuris gegužės 28 priėmė diakono šventimus, birželio mėnesį darbuosis šv. Petro lietuvių parapijoje. Liepos ir rugpjūčio mėnesiam yra paskirtas darbuotis šv. Jono parapijoje, Peabody, Mass.

Jaunimo klausimu diskusijos buvo LB kultūros klubo pastutiniame šio sezono susirinkime. Moderatoriumi buvo dr. Juozas Girnius, diskusijose dalyvavo: inž. dr. Jurgis Gimbutas, istorikė Skirmantė Makaitytė, Antanas Saulaitis, S. J., prof. Juozas Novickas. Pradžioje pasisakė dėl jaunimo amžiaus, iškelta lietuviškojo jaunimo klausimai, kaip jį išlaikyti lietuviškų interesų sferoje.

Kun. Jonas Daunys gegužės 20 atšventė kunigystės 30 m. sukaktį. Kun. Daunys karo metu buvo Amerikos kariuomenės kapelionas majoro laipsnyje. Fronte atliekant kunigo pareigas, buvo sužeistas. Prieš kelis metus jam buvo padaryta širdies operacija, po kurios jis dabar gyvena pas savo seserį So. Bostone. Kiekvieną dieną mišias aukoja seselių vienuolyno koplyčioje.

So. Bostono lietuvaite Barbara Seluk, kuri šiais metais užbaigia So. Boston aukštesnę mokyklą kaip viena iš gabiausių mokinių, laimėjo Mary W. Caulley stipendiją. Pažymėtina, kad Barbara Seluk yra baigusi šv. Petro parapijinę mokyklą. Kaip gera plaukikė priklausė Quincy miesto plaukikų rateliui ir yra laimėjusi virš 130 įvairių laimėjimų.

Bostono lituanistinė mokykla, kurios pamokos vyksta šeštadieniais šv. Petro parapijinės mokyklos patalpose, birželio 8 d. 9 val. ryto mišiomis užbaigia šiuos mokslo metus.

Šv. Vardo draugijos mišios bus birželio 9 d. 8 val. ryto parapijos bažnyčioje. Po mišių įvyks draugijos pusryčiai ir susirinkimas salėje po bažnyčia.

Bostono arkivyskupas kardinalas Cushing trejų metų laikotarpy yra suplanavęs surinkti 50 milijonų dolerių ir atmokėti visas arkivyskupijos skolas. Kiekvienai parapijai yra paskirta kvota. Šv. Petro parapijai yra paskirta 90,000 dol. Iki dabar kun. A. Janiūno suorganizuoti aukų rinkėjai surinko apie 60,000 dol. Taigi iki nustatytos kvotos dar trūksta. Parapijos klebonas kun. A. Baltušūnas biuletenyje paskelbė parapičiam, kad birželio 16 paskiriama kaip parapijos pažadų rinkimo diena.

Dievo Kūno šventė švenčiama birželio 13. Visose Bostono arkivyskupijos bažnyčiose ši šventė švenčiama vietoj 40 valandų Švč. Sakramento adoracijos atlaidų. Šv. Petro parapijos bažnyčioje bus ši pamaldų tvarka: trečiadienį — 8:30 val. ryto parapijos vaikų išpažintys, suaugusiųjų — 7:00 val. vak.; 7:30 val. vak. koncelebruojamos mišios ir procesija. Švč. Sakramentas išstatomas adoracijai iki 12 val. nakties. Ketvirtadienį — 7:00 val. ryto mišios ir adoracija per visą dieną. 2:00 val. po pietų šv. valanda vaikams, 7:30 val. vak. šv. valanda suaugusiems. Šv. valandos metu bus taip pat dalinama šv. komunija. Panaši pamaldų tvarka bus visose Bostono arkivyskupijos bažnyčiose.

Buvusiam mokiniui, mielam prieteliui

A + A

Dr. Mykolui SLAPŠIUI ir jo žmonai

tragiškai žuvus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo broliui Teodorui Slapšiui ir jo šeimai.

Albertas Arminas ir žmona

Tragiškai žuvus tauriam lietuviui

A + A

Dr. Mykolui SLAPŠIUI su žmona Monika

jų gimines giliai užjaučia ir kartu liūdi

Brita ir Romanas Vilka
Adalbertas Milaševičius

Brangiam vyrui ir tėvui

A + A

Dail. VYTAUTUI RAULINAIČIUI

tragiškai žuvus, žmoną Aldoną, dukrą Ingridą, sūnų Andrių ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame

Kibirkščiai ir Vilgaliai

A + A

DR. MYKOLUI SLAPŠIUI

tragiškai žuvus, jo brolių Teodorą, gyv. New Yorke, ir brolių Antaną bei seseris, likusias Lietuvoje, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Dr. Julius ir Konstancija
SIMAICIUS

Tragiškai žuvus lietuviško skautiško jaunimo mylėtojai, talkininkai

A + A

RHANEI ONAI PUZINAUSKIENEI,

vyrą Vytautą, sūnų Paulių ir dukras Daivą, Laimą ir Godą giliai užjaučia

LSS Atlanto rajono stovyklavietės komitetas

VISI KELIAI VEDA Į CHICAGĄ!

1968 m. liepos mėn. 7 dieną, 3 val. po pietų
JAV ir KANADOS LIETUVIŲ
III TAUTINIŲ ŠOKIŲ
ŠVENTĖ

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

42nd and South Halsted Street

Bilietai kainos: \$7, 6, 5, 4, 3 ir 2.

Ložės bilietas — \$10.00

Ložėse yra po 6, 8, 10 ir 12 vietų.

Gaunami Marginiuose — 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629
Tel. PR 8-4585

Paštu bilietai užsakomi, atsiunčiant čekį ar piniginių orderių su sau adresuotu voku ir pašto ženklu, šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
2511 WEST 69th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Užsakymui prašome pasinaudoti šia atkarpa:

Prašau prisiųsti bilietai po dol.

Vardas ir pavardė

Adresas

Telefonas

Šventės išvakarėse, liepos 6 d., 8 val. vak.

GRANDIOZINIS BALIUS

Arlington Park Race Track Club

Stalas 10 asmenų — \$6.50 asmeniui • Bilietai gaunami "Marginiuose"